

ورزش زنان

سال پنجم • مهر ۷۵ • ۷۶ صفحه • ۲۰۰ تومان

۳۰

ورزش زنان، بندبازی تا کی!

۱۹۹۶ ۱۹۹۶

• تراژدی تب تکد عشق

نقد بهاء الدین خرمشاهی

بر «بامداد خماری»

• آموزش حقوق زن

(خواستگاری و نامزدی)

از: بهرانگیز کار

• خواهران عشق

و انتظار

نقدی بر آخرین

فیلمهای حاتمی کیا

• لیدا فریمان:

مدال آوری من همان

اندازه می توانست

ارزشمند باشد که

برجمداری من

• بارک جیتگر

و باقی قضایا...

• مدیرکل ورزش بانوان:

این طور که شما

سؤال می کنید،

جنجال برانگیز است!

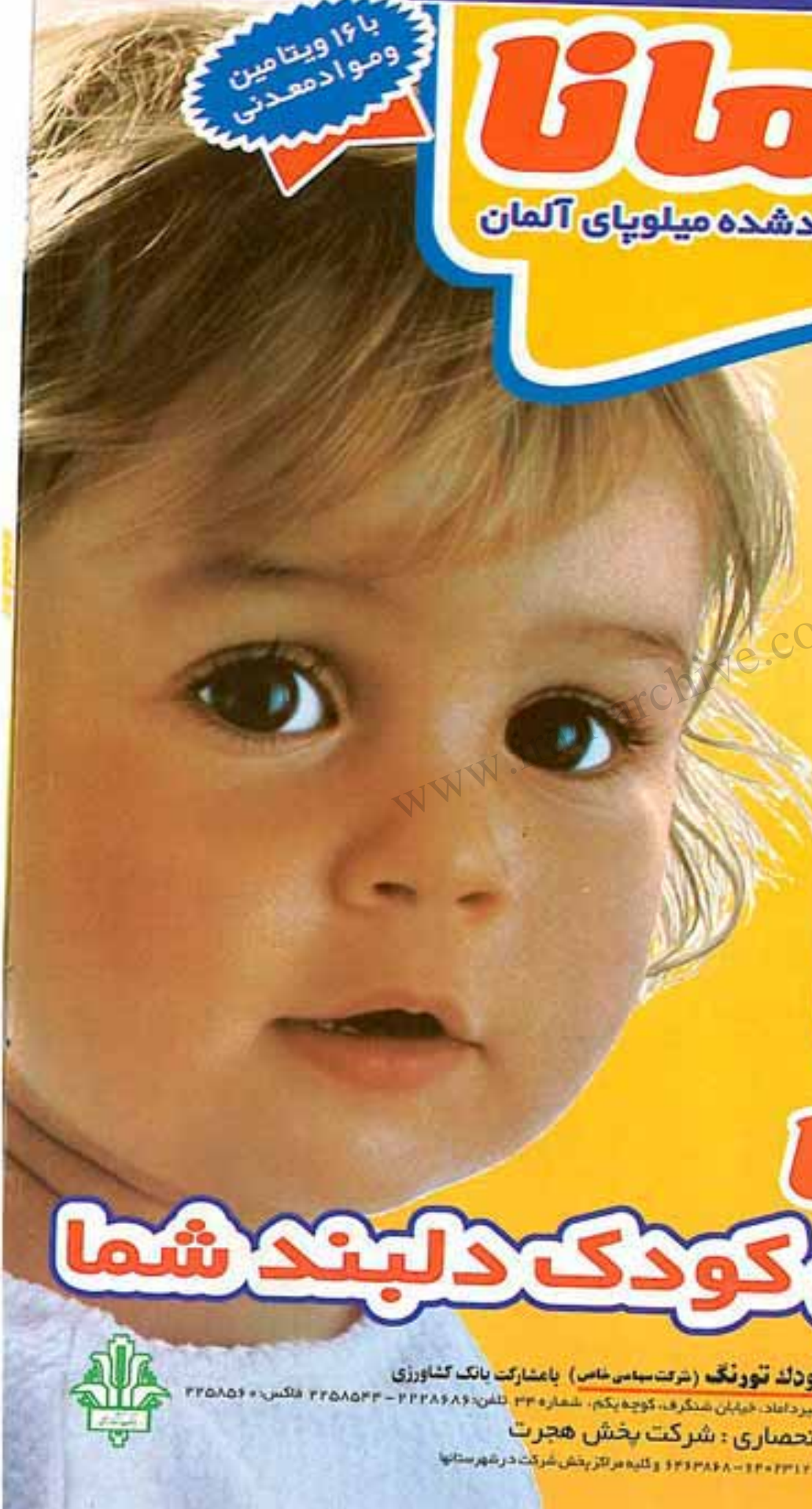

غذای غله‌ای برای شیرخواران و کودکان

با ۱۶ ویتامین
و مواد معدنی

مامانا

با فرمولهای تأیید شده میلوپای آلمان

غذای کودک دل‌بند شما

صنایع غذایی کودک تورنگ (شرکت سهامی خاص) با مشارکت بانک کشاورزی
تهران ۱۵۳۹۶ - بلوار میرداماد، فریبان سنکرف، کوچه یکم، شماره ۳۳، تلفن: ۲۲۲۸۶۸۹ - فکس: ۲۲۵۸۵۴۴ - ۲۲۵۸۵۶
توزیع کننده انحصاری: شرکت بخش هجرت
تلفن واحد فروش تهران: ۲۲۲۱۲۰ - ۳۴۳۳۸۶۸ و کلیه مراکز بخش شرکت در شهرستانها

www.archive.com

زنان

سال پنجم شماره ۳۰ مهر ۷۵
زنان نشرهای است اجتماعی که یکبار در ماه منتشر می‌شود.

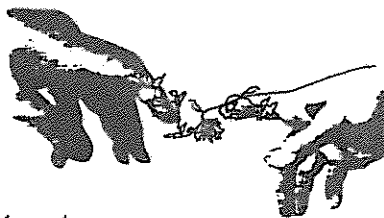
سرخوان

- ۲ ورزش زنان، بخت‌بازی تا کی؟: مدیر مسئول
- گزارش و خبر
- ۳ نظر زنان تهرانی در مورد ورزش بانوان: فاطمه نیک‌نژاد
- ۴ کوپرتن هم مخالف حضور زنان در المپیک بود: عطاء بهمنش
- ۶ این‌طور که شما سؤال می‌کنید چنجال بر انگیز است: شهلا رسول‌زاده
- ۱۰ حتی اگر همه زن باشند، محیط باید ایزوله و خوب باشد / با مسئولان و دبیران هیئت‌های ورزشی استان تهران: نازنین شاه‌رکنی
- ۲۶ این روزها همه چیز را به ورزش بانوان نسبت می‌دهند: پروین لطفی
- ۲۸ بارک جیتگر و باقی قضایا...: پروین اردلان
- ۳۱ زنان سوارکار میدان می‌خواهند: آفرین شهریاری
- ۳۵ گفت‌وگو با مسئولان سیمای جمهوری اسلامی ایران: رابعه رحیمی
- ۳۸ زنان مسلمان از انزوا در آمدند:
- ۴۰ مدال آوری من همان اندازه می‌توانست ارزشمند باشد که پرچمداری من / تأثیری دبیر یا بر آینده ورزشی زنان ایران: سیما سماواتی
- ۴۶ زنان هم دارند قهرمان ملی می‌شوند / سریع‌ترین زن عالم / می‌گویند این زنان قهرمان دوپینگ می‌کنند / غاده شعاع سوری، خطری جدی برای جکی جویشر امریکایی: ترجمه رزا افتخاری
- ۵۲ زن حیرت‌انگیز: ترجمه مرجان صاحبی
- ۵۳ نلی، نخستین زن داور کنار: ترجمه شادی ایطحی
- ۵۴ زنان نام‌آور کوه‌ها: ع. جعفری
- ۷۰ خبر:

حقوق

- ۵۶ آموزش حقوق زن به زبان ساده (خواستگاری و نامزدی): مهرانگیز کار
- اندیشه

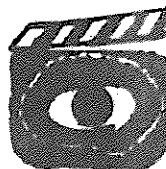
۶۳ هرچه از دوست رسد...

ادبیات

۶۰ تراژدی تب تختد عشق: بهاء‌الدین خرمشاهی

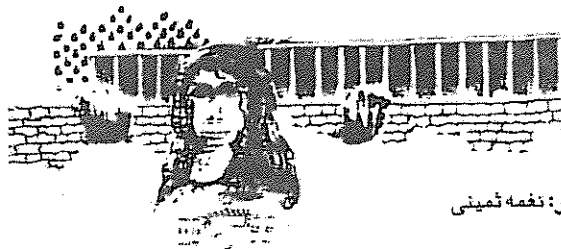
هنر

۶۶ خواهران عشق و انتظار: نغمه ثمنی

علم

۶۸ کتابخانه زنان: کلی امامی

حروفچینی کامپیوتر: معصومه رحیمی
چاپ رنگی: هادی، تلفن: ۳۹۳۱۳۹
چاپ متن: چاپ گستر، تلفن: ۶۰۲۶۸۷۱

طراح گرافیک: کوروش شبگرد
عکس‌های روی جلد: محمد فرهود

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: شهلا شرکت
مدیر داخلی: رزا افتخاری
ویراستار فنی: لیلا صمدی

License Holder & Editorial Director:
Shahla Sherkat
Zanan is a Persian - language Journal
published monthly
Each issue contains articles and reports
related to the women's problems.

مستلوق پستی: ۵۵۴۳ - ۱۵۸۷۵
تلفن: ۸۳۴۲۹۸
فکس: ۸۸۳۹۶۷۴
شماره سریال بین‌المللی: ۲۰۵۲ - ۱۰۲۱

زنان در زمینه فعالیت‌های هنری، آموزشی و خدماتی آگهی می‌پذیرد.
زنان در ویرایش و کوتاه کردن مطالب آزاد است.
مطالب ارسالی بازگردانده نمی‌شود.
حقوق چاپ و انتشار، نقل مطالب، طرح‌ها و عکس‌ها برای مجله زنان محفوظ است.

ورزش زنان،

بندبازی تا کی؟!!

پیش‌نیاز این حرکت ملی همگانی کردن ورزش زنان به دور از جنجال‌های سیاسی و در ادامه سرمایه‌گذاری برای حرفه‌ای شدن آن است.

✱

گزارش اصلی این شماره را به موضوع ورزش زنان اختصاص داده‌ایم. تهیه این گزارش - همچون بسیاری از مسائلی که مجله به آنها می‌پردازد - سخت و ناهموار بود. پرهیز و بعضاً عافیت‌طلبی بعضی از مسئولان، فقر اطلاعات و ضعف دستگاه‌های اطلاع‌رسانی داخلی، مسئولیت‌ناپذیری مسئولان بعضی رسانه‌ها و عدم احساس وظیفه برای توضیح امور حوزه خود به زنان کشور، هفت‌خوان‌های نفس‌گیر بر سر راه ارتباط با دست‌اندرکاران و مانع‌تراشی مراکز ذی‌ربط در راه دسترسی به منابع تصویری، مثنی از خروار مشکلات ما برای گردآوری این مجموعه بود که کار انتشار مجله را نیز تا مدت‌ها به تأخیر انداخت. جای خالی بعضی مسئولان نیز در این مجموعه یکی از تبعات این مشکلات بود.

ساختار کلی گزارش به گونه‌ای طراحی شده که بتوانیم، در حد توان، در دو بخش داخلی و بین‌المللی به موضوع بپردازیم و در کنار آن با چهره‌هایی از زنان ورزشکار جهان - که امروزه فرمانان ملی کشورشان هستند - به‌ویژه در المپیک آتلانتا آشنا شویم.

یادآور می‌شویم که مطالب تدارک دیده شده برای این مجموعه حجمی در حدود دو برابر مطالب منتشر شده داشت که متأسفانه به دلیل مشکلات اقتصادی ما برای تهیه کاغذ و عدم انجام همیشگی تعهدات وزارت ارشاد برای واگذاری سهمیه کاغذ «زنان»، به‌ناچار نیمی از مطالب به قیچی حذف سپرده شد و از این بابت شرمندۀ همه عزیزانی شدیم که نتوانستیم زحماتشان را به ثمر بنشانیم.

از آنجا که تا حالا مرد - ببخشید - زن این میدان نبوده‌ایم و ادعای میدان‌داری نداریم، مجموعه‌ای فراهم آورده‌ایم که تحفه‌ای نیست و امکان عرضه آن تنها با خطاپوشی دوستان و نخبگان این عرصه میسر است. ■

مدیر مسئول

نمی‌شود بوقی بالندگی ورزش زنان ایران گوش دنیا را پر کند اما بودجه آنها یک‌دهم ورزش مردان باشد و در حسرت وسیله و مربی و داور و غیره سر کنند. نمی‌شود با روش کج‌دار و مریز مدیریت کرد و ورزش زنان را در عرصه‌های بین‌المللی و حتی در بازی‌های زنان کشورهای اسلامی، که خود میدخ آن بوده‌ایم، مطرح ساخت.

اگر در این مجموعه گفت‌وگوهای صریحی با مسئولان ورزش بانوان داریم معنایش این نیست که گریبان معلول‌ها را گرفته‌ایم و دنبال فرد مقصری می‌گردیم. بی‌شک علت اصلی را باید در سیاست‌های کمی و کیفی و نگرش سیاست‌گذاران جست اما به‌طور جدی معتقدیم که تقد عملکرد زنان در سطوح مدیریت ورزش بانوان به قوت کار می‌انجامد نه ضعفش. آنان دروازه‌بانانی هستند که می‌توانند با تدبیر، به کارگیری تکنیک و تخصص و به‌خرج دادن اندکی جسارت - ولو به قیمت زخم خوردن - ضربه توپ‌هایی را که به زمین ما شلیک می‌شود، بگیرند. چرا که جبران خسارت هر گُل حریف مستلزم صرف وقت و نیروی نفس‌گیری است. تجربه نشان داده است که اغلب اوقات حریف پس از کاشتن گُل‌های خود بقیه بازی را به وقت‌کشی می‌گذرانند، آن‌قدر که موضوع شامل مرور زمان شود و تبدیل به سوژه‌ای مرده و دیگر بدآوازه. راستی ما تا کی می‌خواهیم دقیقه‌نودی باشیم؟

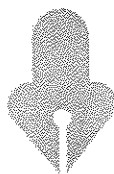
حمل نمادین پرچم ایران در مراسم افتتاحیه المپیک آتلانتا به‌دست تنها زن عضو تیم ملی تیغ دودمی بود که یک لبه آن به مصاف تبلیغات رایج علیه ایران می‌رفت و به دنیا پیام می‌داد که زنان ایران در عرصه‌های ورزشی فعالند و جمهوری اسلامی از ورزش آنان در چارچوب ضوابط اسلامی حمایت می‌کند. لبه دیگر، اما، از غیبت و عدم حضور فعالی زنان ایران در نیای ورزش گزارش می‌داد. بیاد داشته باشیم پرچم‌داری زن ایرانی تنها یکبار می‌تواند چشمان جهان را خیره کند. پس از آن برای داشتن حرفی در نیای ورزش نیازمند زنانی قهرمان بر سکوه‌های بین‌المللی هستیم.

قضیه برمی‌گردد به بیش از شش‌ماه پیش. در گرماگرم انتخابات دوره پنجم بود که ترکیب تصفیه حساب‌های سیاسی به ورزش زنان اصابت کرد و قائله دوچرخه‌سواری به راه افتاد. طالبان فرصت از کمین‌گاه بیرون جستند و برای داغ کردن بازارشان از کاه کوه ساختند و مثل همیشه سیاست و سنت و ایمان و البته این‌بار ورزش را در هم آمیختند تا باز هم از این آب گل ماهی خودشان را بگیرند. ما هم غیرتمان گل کرد که برویم و ببینیم کی ستولی این امامزاده است و چرا او را خواب برده‌است و به میدان این هم‌اوردطلبان در نمی‌آید و نمی‌رسد که حرف حساب چیست و سخن نا‌حساب کدام؟

ما که نه سیاسی‌کار بودیم و نه ورزش‌کار، فقط می‌خواستیم بدانیم دوچرخه‌سواری را با سیاست چه‌کار؟ و چند کلمه درباره سیاسی شدن ورزش و مثل همیشه لوٹ شدن مسائل مربوط به زنان بنویسیم. از سوی دیگر، ناصحان مثنقی بندهمان داده بودند که این‌بار کمی فتیله را پایین بکشیم. که دست بر قضا دیدیم فتیله ورزش زنان بدجوری - ببخشید - خوب جوری پایین کشیده شده است. گفتیم عیبی ندارد. همیشه که نباید ما گُل آتش را در دست بگیریم. این‌بار کمی دست به عصا راه می‌رویم. با متولیان ورزش و ورزشکاران و رسانه‌ها صحبت می‌کنیم، بعد هم سری به المپیک می‌زنیم. اما پیش‌تر که رفتیم، دیدیم اصلاً حرف زدن درباره کل ورزش زنان بازی با آتش است.

از پیش هم حرف و حدیث‌ها را حدس زدیم: «عجب فتیله را پایین کشیده‌اید!» «با این‌کار به ورزش زنان خدمت نکردید!» «در چنین وضعیتی شما باید برای ورزش زنان تبلیغ می‌کردید!» «جنجال‌آفرینی کردید»... اما راستی بندبازی تا کی؟!!

نمی‌شود گفت ورزش بانوان فقط با حجاب ممکن است، اما اسباب و لوازمش را فراهم نکرد و آنجا هم که حجاب و ورزش با هم کنار می‌آیند، اشخاص و جریان‌ها وارد شوند، دشنام بدهند و راجع به مسائل زنان، ورزش زنان، حجاب زنان و... نظریه بپردازند و هر حرکتی را خاموش کنند.

نظر زنان تهران

فاطمه نیک‌نژاد

پژوهشگر امور سنجش برنامه‌ای

در مورد ورزش بانوان

آنچه می‌خوانید، خلاصه‌ای است از یک تحقیق آماری که در فهرست مطالب این شماره جای داشت اما متأسفانه هنگام بستن جدول مجله، به دلیل تنگنای جا و کاغذ، به ناچار اصل مطلب و جداول آماری آن - همچون بسیاری از مطالب دیگر - حذف شد و تنها نتیجه‌گیری آن به نظر شما عزیزان می‌رسد. مشروح مقاله و کلیه آمارها و جداول این تحقیق برای مراجعه علاقه‌مندان در دفتر مجله موجود است.

ورزش می‌کنند، بیشترشان دختران دانش‌آموز هستند و احتمالاً ورزش آنها منحصر به زنگ ورزش است. زنان با تحصیلات بالاتر بیشتر به ورزش می‌پردازند.

● زنانی که ورزش نمی‌کنند، علت آنرا نداشتن وقت (۷۹ درصد) و ضروری ندانستن ورزش (۱۱ درصد) اعلام کرده‌اند.

● مجردها نسبت به متأهلها روزهای بیشتری در هفته و ساعات بیشتری در روز را به ورزش می‌پردازند. ۵۷ درصد از زنان در منزل، ۳۱ درصد در مدرسه و دانشگاه، ۱۰ درصد در باشگاه‌های خصوصی و ۴ درصد در ورزشگاه‌های تربیت‌بدنی ورزش می‌کنند.

● تقریباً همه زنانی که ورزش می‌کنند، ورزش را در سلامتی و شادابی جسم و روح و افزایش امید به زندگی مؤثر می‌دانند. تقریباً همه مردان خانواده با ورزش موافق هستند.

● ۵۶ درصد گروه نمونه با تبعیض بین پسران و دختران اصلاً موافق نیستند و ۲۱ درصد هم چندان موافق نیستند. ۶ درصد این نوع تبعیض را صحیح می‌دانند و ۱۷ درصد هم نسبتاً موافقت می‌کنند.

● ۶۲ درصد زنان کارهای خانه را نوعی ورزش به حساب می‌آورند. ۷۷ درصد زنان بی‌سواد در مقابل ۳۳ درصد زنان با تحصیلات عالی عقیده دارند که خانه‌داری نوعی ورزش است. به‌طورکلی، گروه نمونه وضع ورزش بانوان کشور را متوسط ارزیابی کرده و نظر افراد با سواد ابتدایی نسبت به ورزش زنان کشور مثبت‌تر بوده است.

● ۶۹ درصد گروه نمونه عقیده دارند که جداسازی ورزش زنان از مردان موجب گسترش ورزش زنان شده است. ۸ درصد معتقدند آن را تضعیف کرده و ۲۲ درصد هم گفته‌اند جداسازی

ورزش آنها می‌شود. همچنین دستیابی به نظر زنان در مورد ورزش و مسابقه‌های قهرمانی آنان. علاوه بر این، بررسی حاضر بیانگر نظر زنان در مورد برنامه‌های ورزشی صدا و سیما و پخش مسابقه‌های ورزشی زنان از تلویزیون و برداشت خانواده‌ها از ورزش است.

جامعه آماری این بررسی را زنان ۱۵ تا ۵۹ ساله ساکن شهر تهران تشکیل می‌دهند و فرد آماری یک نفر از جامعه آماری است.

حجم نمونه ۳۳۹ نفر است که با ضریب اطمینان ۹۵ درصد و براساس مقدار اشتباه در برآورد مناسب با بودجه بهینه (*optimum*) شده است.

روش نمونه‌گیری تلفیقی از سه روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی با انتساب نیم (*Allocation-Neyman*)، نمونه‌گیری با احتمال متغیر و نمونه‌گیری سیستماتیک دوره‌ای بوده است. وسیله گردآوری اطلاعات «پرسشنامه» بوده که توسط پرسشگران با تجربه، از طریق مصاحبه حضوری انجام شده است.

تحلیل اطلاعات نیز به‌طور توصیفی بر مبنای درصدگیری و آزمون χ^2 صورت گرفته است.

● براساس مجموع نتایجی که بدست آمده، ۶۲ درصد زنان ورزش نمی‌کنند. از ۳۸ درصدی که

در جوامع پیشرفته امروزی ورزش جزئی از برنامه روزانه مردم شده است. ورزش برای ایجاد نشاط و شادمانی، تأمین سلامت روحی و جسمی، افزایش قدرت بدنی و فکری و تقویت خصایل اخلاقی مفید است. همچنین ورزش بهترین وسیله آموزش فعالیت‌های اجتماعی به کودکان و نوجوانان است. علم پزشکی به ورزش، از جهت پیشگیری و درمان بیماری‌های جسمی و روحی، اهمیت خاصی می‌دهد و ورزش‌درمانی رشته‌ای از علوم پزشکی شده است.

ماشینی شدن جوامع و شهرنشینی در عصر حاضر موجب کاهش شدید فعالیت‌های جسمی شده. این عدم تحرک سبب بروز مشکلات روحی و اجتماعی نیز شده است. برای رفع این مشکلات، پیش از پیش، بر ضرورت ورزش تأکید می‌شود.

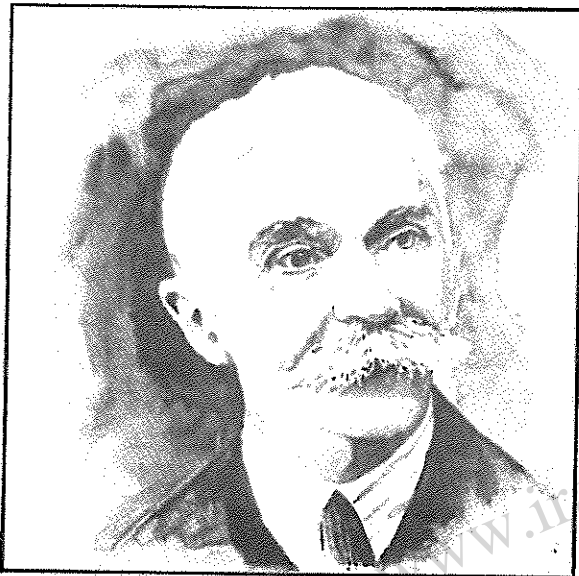
جامعه هنوز به اهمیت ورزش پی نبرده؛ عده زیادی از مردم هرگز ورزش نمی‌کنند و این مشکل در مورد بانوان نمود بیشتری دارد. آنها با این‌که به دلیل داشتن فیزیکی بدنی خاص و نوع فعالیت‌های روزانه نیاز بیشتری به ورزش دارند ولی به دلایل عذبه، مثل موانع فرهنگی، مشکلات اقتصادی، اجتماعی و عدم آگاهی، در این امر کوتاهی می‌کنند.

یکی از موانع عمده در راه گسترش ورزش بانوان در ایران مشکلات فرهنگی است که با تحقیقات همه‌جانبه می‌توان موانع و مشکلات را شناخت و درصدد چاره برآمد. تحقیق حاضر بیانگر گوشه‌ای از این مشکلات است.

هدف‌های عمده این بررسی عبارتند از: تعیین نسبت زنانی که ورزش می‌کنند و عللی که مانع

کو بر تن هم مخالف حضور زنان در المپیک بود

بارون پییر دو کوبرتن
اساماً با شرکت زنان در
ورزش‌های سنگین موافق نبود
و در سال ۱۹۳۶،
دلشکسته از افراط‌نازی‌ها
در بازی‌های برلین، به لوزان
سویس رفت و در آنجا
آرامش یافت.

سال ۱۹۹۲ در بارسلنای اسپانیا، شوروی (که هنوز از هم نباشیده بود و با ایالات متحده بر سر رقابت بود) مجموعاً ۱۱۱ مدال طلا، نقره و برنز را صاحب شد و آمریکایی‌ها به ۱۰۸ مدال دست یافتند.

روشن است که اگر هدف ورزشکاران صرفاً کسب مدال باشد، باید بازی‌ها را به این دو کشور واگذار کنند و دیگران بی‌کار خود برونه؛ بُردن ممکن است برای جوانان ورزشکار یک آرزوی جوانانه باشد ولی هرگز یک هدف نیست.

در بارسلنای اسپانیا ۹۳۶۴ ورزشکار (۶۶۵۷ مرد و ۲۷۰۷ زن) در پیکارها حضور یافتند و در پایان کار جمع مدال‌های توزیع شده ورزش‌های گروهی، افرادی و با در نظر گرفتن مدال‌های برنز ردیف‌های سوم (که گاهی به دو نفر تعلق می‌گیرد)، ۸۱۲ مدال طلا، نقره و برنز بوده است. با این احتساب، از آن جمع شرکت‌کننده تعداد ۸۵۵۲

امسال جوانان ورزشکار جهان یکصدمین سال نهضت المپیک را در «آتلانتا»، مرکز ایالت «جورجیا»، در ایالات متحده آمریکا جشن گرفتند. ایران نیز همانند ۱۹۷ کشوری که در خانواده «المپیک» عضویت دارند، در بیست‌وششمین دوره بازی‌های المپیک تابستانی شرکت کرد.

هنگامی که لیدا فریمان پرچم ایران را به دوش کشید و بچه‌های ایران سپیدپوش و خندان وارد ورزشگاه شدند، کوشش‌های چهارساله همه دست‌اندرکاران به‌بار نشست زیرا با تدارکی درخور توجه کوشیدیم که در ردیف جوانان جهان قرار گیریم.

برنده شدن در جشنواره بزرگ ورزشی جهان (بازی‌های المپیک) غرورانگیز است ولی به‌خاطر داشته‌باشیم که همه شرکت‌کنندگان در بازی‌ها با مدال‌های رنگین به خانه‌های خود باز نمی‌گردند. کافی است به‌یاد آوریم که در بازی‌های تابستانی

اثری ندارد.

۱۱ درصد زنان به تماشای مسابقات ورزشی مخصوص زنان می‌روند. بیشتر زنان به تماشای برنامه‌های ورزشی از تلویزیون علاقه چندانی ندارند؛ باوجود این، ۸۴ درصد آنها با بخش برنامه‌ها و مسابقات ورزشی زنان با رعایت مسائل شرعی موافقت و آن را موجب تشویق زنان به ورزش کردن می‌دانند.

۱۲ درصد از زنان اظهار کرده‌اند که صداوسیما در حد «خیلی زیاد» و «زیاد» به ورزش زنان می‌پردازد؛ درحالی‌که ۵۸ درصد گفته‌اند صداوسیما «کم و خیلی کم» به ورزش زنان می‌پردازد.

۴۶ درصد از گروه نمونه معتقدند که صداوسیما با تبلیغات می‌تواند به گسترش ورزش زنان کمک کند. ۱۹ درصد از برنامه‌های مخصوص زنان صحبت کرده‌اند. به‌طورکلی، ۸۴ درصد گروه نمونه عقیده دارند که صداوسیما به نحوی از انحا می‌تواند به گسترش ورزش زنان کمک کند.

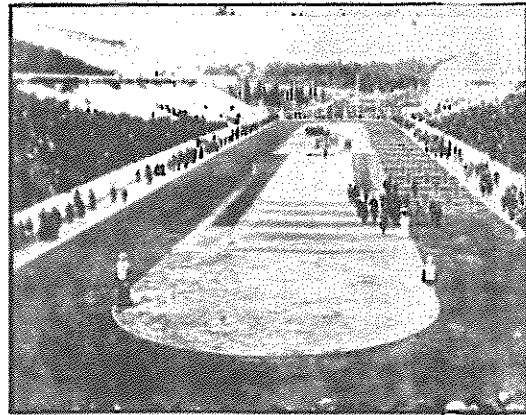
به‌طورکلی، حدود نیمی از زنان از برنامه‌های ورزشی مخصوص زنان در صداوسیما رضایت دارند. ۴۴ درصد گروه نمونه معتقدند که خانواده بیشترین تأثیر را در گرایش زنان به ورزش دارد. ۲۹ درصد وسایل ارتباط جمعی، ۲ درصد مدرسه و ۷ درصد هم دوستان و هم‌کلاسان را بهترین مشوق زنان در امر ورزش دانسته‌اند.

به‌طورکلی ۴۹ درصد زنان خواهان افزایش امکانات ورزشی، ۱۶ درصد خواهان تأسیس باشگاه‌های اختصاصی برای زنان و ۱۵ درصد هم خواهان تبلیغات بیشتر در زمینه ورزش زنان هستند. ۲۱ درصد نیز با پاسخ‌های «نمی‌دانم» و «نظری ندارم» از ابراز نظر خودداری کرده‌اند.

● پی‌یر دو کوبرتن فرانسوی مخالف‌ت خود را با حضور زنان، خاصه در ورزش‌های سنگین، ابراز می‌کرد و عقیده داشت این ورزش‌ها در طرز اندیشه و ساختمان بدنی زنان تغییراتی پدید می‌آورد.

ورزشکار بر کرسی قهرمانی قرار نگرفتند و مدالی به دست نیاوردند و با حساب نیکبری می توان گفت به طور تقریبی از هر ۱۲ نفر یک ورزشکار به مدال دست یافته است. پس جنگ بر سر مدال را رها کنیم و شکست حینصاب های ورزشی را به قهرمانان حرفه ای واگذار کنیم که حالا تعدادشان در بازی های المپیک و دیگر قهرمانی های جهان در رشته های ورزشی رو به افزایش نهاده و روح بازی ها که پس از جنگ جهانی دوم در هلندیک فلاند در سال ۱۹۵۲ اساس این نهضت بود، رو به نقصان نهاده است و میزبانان بازی ها به سود بازرگانی می انباشند و ورزشکاران حرفه ای نیز با فلان مارک البسه را تبلیغ کنند و یا فلان کولا را بنوشند... این مسائل به جهان ورزش به طور کلی بستگی دارد که جریان خود را طی می کند و سکون و آرامش نمی پذیرد و بازی های المپیک، به مرحله ای میدانی کاملاً مساعد است.

اراده زنان در ادوار گذشته

کهن ترین مدرکی که در یونان باستان از جشن های «المپیا» به دست آمده است، نشان می دهد که زنان یونانی حق حضور در میدان های ورزشی را نداشتند. تاریخ می گوید مادری از یک خانواده قهرمان درحالی که پسرش در پیکارهای بوکس شرکت کرده بود، با لباس مردانه به دشت «المپیا» می رود و به هنگام پیروز شدن فرزندش سرزبای نمی شناسد و او را در پیش چشم همگان در آغوش خود می فشارد. ظاهراً مردانی که خود ترتیب دهنده و اداره کننده جشن ها بوده اند، قرار گذاشته بودند که اگر زنی نافرمانی کند و به آنجا پا بگذارد، به مرگ محکوم شود و از تخته سنگ های بلند به پایین پرتاب شود! اما این زن چون پدرش، دیباگوراز، و برادرانش قهرمان المپیک بوده اند و مدت ها پسرش را تعلیم می داده است، مورد عفو قرار می گیرد. این حادثه در ۴۰۴ پیش از میلاد اتفاق افتاد.

زنان یونانی برای به دست آوردن آزادی کوشی مجذبه ای به خرج دادند و با همت و ابتکار بانویی کاردان، بنام هیپو دامیاری، جشن هایی خاص زنان ترتیب دادند و هر چهارسال یکبار بدون آنکه با

یکصدسال پیش از این، در روز آغاز بازی های ۱۸۹۶، در آتن، عکاسی ذوق به خرج داد و این عکس را چند ساعت پیش از پیکارها به یادگار برداشت.

جشن های مردان (المپیا) تقارنی داشته باشد، و دور از چشم مردان، به پیکار می پرداختند و به اساس تندرستی توجه خاص میذول می داشتند. این جشن های ورزشی زنانه که به نام همسر ژئوس ترتیب داده می شد و رونقی خاص داشت، پس از دستوی تشودوسیوس، امپراتور روم، در سال ۳۹۲ بعد از میلاد تعطیل شد.

کوبرتن هم مخالف حضور زنان بود

نخستین دوره بازی های نوبین صدسال پیش، در سال ۱۹۸۶ در آتن، سرزمین اصلی بازی ها، پا گرفت. این دوره از بازی ها، با حضور ۲۴۵ ورزشکار (که قسمت اعظم آنان از یونان بودند) از چهارده کشور جهان و بدون حضور زنان برگزار شد.

در دومین دوره بازی ها که در پاریس و در سال ۱۹۰۰ انجام شد، نوزده زن ورزشکار شرکت کردند و تا سال ۱۹۰۸ در مسابقات لندن تعداد ورزشکاران زن به ۳۶ تن رسید. در آن سالها فدراسیون های بین المللی ورزش های گوناگون پافشاری می کردند که زنان را در برخی از رشته های ورزشی المپیک شرکت دهند. پوشش زنان در آن سالها عبارت بود از پیراهن بلند با آستین بلند، جوراب و سرپند. در آن دوره از بازی های لندن، زنان در رشته های تیراندازی با کمان، اسکی، تنیس بر روی زمین چمن و خاک شرکت کردند.

در این میان، بارون پییر دوکوبرتن فرانسوی مخالفت خود را با حضور زنان، خاصه در ورزش های سنگین ابراز می داشت. او که موجبات حیات دوباره بازی های نوین بود، اصولاً عقیده داشت که رقابت زنان در ورزش های سنگین سبب خواهد شد که در طرز اندیشه و ساختمان بدنی آنان تغییری پدید آید. به خصوص در سال ۱۹۲۸، در نهمین دوره بازی ها در آمستردام هلند، که لینا رادکه از آلمان ۸۰۰ متر را در ۱۶/۸ - ۲ دقیقه دوید، حالی اکثریت دوندگان زن به هم خورد. بر پایه استدلال کوبرتن، این ماده از برنامه دوومیدانی زنان حذف شد و تا بازی های ۱۹۶۰ دگرباره به بخشی مسابقات افزوده نشد. اما اکنون توان زنان قهرمان جهان خیره کننده است و پدیده پرورش و توجه به تربیت بدنی سبب شده که زنان در مسابقات حینصاب های باورنکردنی برجای بگذارند و نبوغ در این زمینه خاص مردان نباشد.

در اثبات این مدعا، نقی زنان کشورهای شرق اروپا، از جمله شوروی، آلمان شرقی (سابق)،

مجارستان، چکسلواکی، بلغارستان، چین و کوبا مثال زدنی و به یادماندنی است. از میان همه رکوردهای قابل بحث می توان به خصوص دویدن ماراٹن را پیش کشید که محک استقامت افراد است و در سال ۱۹۸۴ در بازی های لس آنجلس، در برنامه مسابقه زنان گنجانده شد و سه دونه آمریکایی، نورزی و پرتغالی مدال ها را بین خود تقسیم کردند. ژوان بویت با زمان ۲:۲۴-۵۲ ساعت به خط پایان رسید و در مقام مقایسه اگر برآیم که در مسابقه های در جاده مرسوم نیست، با مردان پر قدرت جهان تفاوت زیادی ندارد. در لس آنجلس، کارلس لویز از پرتغال ماراٹن را، که ۴۲ کیلومتر و ۱۹۵ متر است، با زمان ۲:۰۹-۲۱ ساعت دوید و به قهرمانی رسید.

انقلاب اسلامی ایران و ورزش زنان

پس از انقلاب اسلامی که بر پوشش اسلامی زنان تأکید شد، زنان کشور در بازی های المپیک و به خصوص رشته دوومیدانی، شنا، شیرجه، جودو، فوتبال، والیبال، بسکتبال، وزنه برداری، هاکی روی چمن و... شرکت نکردند.

در مهرماه سال ۱۳۷۰، نخستین کنگره همبستگی ورزش بانوان کشورهای اسلامی در تهران تشکیل شد و سرانجام برگزاری نخستین دوره بازی های بانوان کشورهای اسلامی در بهمن ماه همان سال تحقق یافت. طبق آمارهای انتشار یافته، ۴۰۷ ورزشکار از ۱۱ کشور مسلمان در هشت رشته ورزشی با ضابطه های ویژه و در میدانی خاص پیکار کردند.

کمیته بین المللی المپیک نیز ناظری را به ایران اعزام کرد و مسابقه از لحاظ فنی تأیید شد. در این دوره از بازی های بانوان کشورهای اسلامی زنان قهرمان قریزستان به مقام نخست رسیدند و ایران و آذربایجان به ترتیب دوم و سوم شدند.

برگزاری این بازی ها موفقیت بزرگی بود که بسیار جلب توجه کرد و این نوید را داد که در آینده ای نه چندان دور سطح آن ترقی خواهد کرد. شیخ احمدفهد آل صباح، رئیس شورای المپیک

آسیا، در این باره گفت: «تاریخ اسلام به ما آموخته است که زنان ستون های مهم اجتماع هستند و می توانند در تمام زمینه های اجتماعی تحت لوای مذهب به فعالیت بپردازند که یکی از این زمینه ها ورزش کردن است، و این مسابقه ها یک قدم بسیار جدی است.» و حالا قرار است دومین دوره این بازی ها در ماه اکتبر سال ۱۹۹۷، در پاکستان برگزار شود و زنان کشورهای مسلمان در ۱۲ رشته به پیکار بپردازند.

گرد آمدن، مسابقه دادن و طرح مودت و همفکری ریختن راه روشنی است و روشن تر این که کارآمد شویم و با چشم باز و اندیشه ای رسا گام برزیم... ■

گفت‌وگو با مریم موسوی، مدیرکل اداره ورزش بانوان کشور

این طور که شما سؤال می‌کنید، جنجال

برای آنکه بدانیم در اداره کل ورزش بانوان کشور چه می‌گذرد، مشکلاتش چیست و چه می‌خواهد، از طاهره طاهریان، معاونت ورزش بانوان سازمان تربیت‌بدنی، درخواست گفت‌وگویی کردیم اما وی یک‌کلام اعلام کرد که معمولاً مصاحبه نمی‌کند و مدیرکل اداره ورزش بانوان کشور، مریم موسوی، را به نیابت از خود برای مصاحبه معرفی کرد. نکته جالب در این گفت‌و شنود، صراحت و صداقت و عدم پیگیری و پافشاری او برای کنترل متن صحبت خود و احتمالاً قیچی کردن آن بود. با قدردانی از این خلق‌وخوی نادر - که خلاف عادت بعضی از مسئولان است - این گفت‌وگو را می‌خوانیم: ■

● بودجه به نسبت کمی و چه چیزی افزایش پیدا کرده؟
○ ورزش بانوان در شهرستان‌ها مرتباً در حال گسترش است و به همین دلیل هیئت‌ها افزایش پیدا می‌کنند. در نتیجه نیاز آموزشی بالا می‌رود و تجهیزات بیشتری می‌خواهند. قیمت‌ها هم بالا می‌رود. مثلاً قیمت توپی که ما سال گذشته می‌خریدیم، امسال گران‌تر است، طبیعتاً سال آینده گران‌تر خواهد بود.
● جواب سؤال را نگرش، نگفتید نسبت به کمی و کجا افزایش پیدا کرد.
○ مثلاً بودجه در سال ۷۳، ۵۲ میلیون بوده، در سال ۷۴، ۷۲ میلیون بوده و امسال ۹۰ میلیون است. افزایشش به این شکل است.
● شما تا به حال با آقای هاشمی‌طبا راجع به این قضیه صحبت کرده‌اید که بودجه زنان را افزایش بدهند؟
○ بله، ایشان از محل بودجه‌های پیش‌بینی نشده، از بودجه‌های متمم، کمک می‌کنند. ایشان مسئول سازمانند و در جریان کامل امر هستند. این موضوع فقط مربوط به خانم‌ها نیست، مربوط به آقایان هم هست.
● بودجه خانم‌ها نسبت به آقایان چه نسبتی دارد؟
○ بودجه ورزشی خانم‌ها یک دهم بودجه آقایان است.
● خیلی وحشتناک است. شما هیچ‌وقت صحبتی درباره این مسئله نمی‌کنید؟

می‌دهد: مسابقه‌های قهرمان‌کشوری هست، سفرهای برون‌مرزی، کلاس‌های ارتقا، کلاس‌های مربی‌های بین‌المللی و تهیه وسایل. اینها را خود انجمن هزینه می‌کند.
● ۱۷۰ میلیون چه طور؟
○ ۱۷۰ میلیون تومان مال استان‌هاست، یعنی مال ۲۵ استان که تهران هم جزو آنهاست.
● این بودجه کافی است؟
○ نخیر، متأسفانه بودجه پاسخگوی نیاز ورزش بانوان نیست و به‌طور کلی بودجه ورزشی کم است.
● به‌طور متوسط معمولاً چه قدر کسر بودجه دارید؟

○ سعی می‌شود که فعالیت‌ها با توجه به بودجه برنامهریزی شود که صرفه‌جویی‌های لازم انجام می‌شود و بعضی از انجمن‌ها منابعی را برای مسابقات قهرمانی کشورشان پیدا می‌کنند و به کمک می‌گیرند. ما با کسر بودجه‌ای به آن مفهوم رویه‌رو نیستیم ولی دلمان می‌خواهد که بودجه کافی داشته باشیم و بتوانیم وسایل ورزشی مرغوبی تهیه کنیم.
● خوب این خودش کسر بودجه است.
○ کسر بودجه به بدهی اطلاق می‌شود که مثلاً یک کاری را انجام بدهیم و بعد بدهکار بمانیم.
● نه، منظورم کمبودهایتان است.
○ بله، برای تهیه وسایل ورزشی دچار مشکل هستیم.
● احداث ورزشگاه‌ها هم از همین...
○ نخیر، آنها از طرح‌های ملی یا بودجه‌های استانی و طرح‌های عمرانی تأمین می‌شود و ارتباطی به بودجه جاری ندارد. بودجه جاری برای برگزاری مسابقات، کلاس‌های آموزشی و تا حدی تأمین وسایل است. مشکل وسایلمان هم بیشتر در خصوص وسایلی است که همه‌گیر است. مثلاً در رشته ژیمناستیک کمبود وسایل داریم چون وسایلی گران‌قیمت است و باید از خارج خریداری شود. در مورد تشک‌های رزمی، وسایل شمشیربازی و از این قبیل هم همین‌طور.
● موقع تصویب بودجه چه‌کسی باید در مجلس برای ورزش بانوان چانه بزند؟

● قبل از هر چیز بشویم چرا اداره کل ورزش بانوان این قدر سخت مصاحبه می‌کند؟!
○ سخت مصاحبه نمی‌کند خانم، به نظر شما سخت می‌آید.
● چرا دیگر، ما خیلی دنبال شما دویدیم تا بالاخره به ما وقت دادید.
○ شما درست در زمان سمنار که ما مشغول کارهای اجرایی بودیم، وقت می‌خواستید. فکر می‌کنم عجله‌ای که شما داشتید، باعث این مسئله شد.
● خانم موسوی، نظر به این‌که ورزش بانوان کل کشور زیر نظر شماست، بیشتر سعی می‌کنیم سؤال‌های بی‌جواب مانده را از شما پرسیم. اول بفرمایید بودجه ورزش بانوان در کل کشور چه قدر است؟
○ بسم‌الله الرحمن الرحیم. بودجه ورزش بانوان در در بخش اعلام می‌شود؛ یکی بودجه انجمن‌های ورزشی است، برای ۲۳ انجمن ورزشی و یک انجمن پزشکی و یک انجمن تحقیقات ورزش بانوان که جمعاً ۹۰ میلیون تومان است. بودجه ۲۵ استان هم در حدود ۱۷۰ میلیون تومان است که هر استان خودش به بخش‌ها و شهرستان‌هایش تخصیص می‌دهد.
● ۹۰ میلیون تومان فقط برای تهران است؟
○ خیر، مال انجمن‌های ورزشی است که هیئت‌های ورزشی استان‌ها را تحت پوشش قرار

بودجه ورزش خانم‌ها یک دهم بودجه آقایان است

○ تلاش کردیم که این نسبت را بالا ببریم. فعالیت‌ها را هم باید در نظر بگیریم، آنها خیلی فعالیت‌های برون‌مرزی دارند. ما چون خودمان در سازمان تربیت‌بدنی هستیم، می‌دانیم که فدراسیون‌ها (آقایان) به دلیل سفرهای برون‌مرزی‌شان بودجه بیشتری نیاز دارند.

● شما یک تقسیم‌بندی می‌کنید بین آن بودجه‌ای که برای سفرهای خارج هست و بودجه‌ای که برای کل کشور در نظر گرفته می‌شود، در آن بخش نسبت‌ها چه‌طوری است؟

○ آمار تفکیک شده ندارم.

● یعنی نمی‌دانید غیر از بودجه انجمن‌ها، بودجه

شهلا رسول‌زاده

بر انگیز است

کل کشور زنان نسبت به مردان چه قدر است؟

○ بودجه کل ورزش ۹۰۰ میلیون است.

● در مقابل ۱۷۰ میلیون خانم‌ها، بودجه آقایان چه قدر است؟

○ اطلاعی ندارم.

● چه طور اطلاع ندارید؟!

○ هیئت‌های آقایان جدا از بودجه‌شان نیست، می‌شود در بیاورم. الان حضور ذهن ندارم.

● این خیلی حیاتی است. شما باید بتوانید با آقایان بر یک اساس مشخصی صحبت کنید.

○ بودجه آقایان را می‌توانم از روی آمار بگویم. بعداً می‌گویم.

● لطف می‌کنید. آقای هاشمی‌طبا در یکی از مصاحبه‌هایشان گفتند که ما تا سال ۱۳۷۷ می‌خواهیم ۱۳۷۷ ورزشگاه بسازیم. این صحت دارد؟

○ بله.

● می‌خواهند بسازند یا می‌خواهند این تعدادی را که وجود دارد، به ۱۳۷۷ تا برسانند؟

○ نخیر الان صفر است. ۱۳۷۷ تا می‌سازند.

● چند تا از اینها برای زنان است؟

○ در تمامی شهرستان‌ها یک سالن و در بعضی از شهرستان‌ها یک استخر مخصوص بانوان است.

● چند تا از این ۱۳۷۷ تا در اختیار خانم‌هاست؟

○ این را دیگر باید در پایان دید ولی پیش‌بینی نشده.

● ولی خودشان این عدد را اعلام کردند. شما مصاحبه‌شان را نخواندید؟ گفتند ۲۰ تایش مال خانم‌هاست.

○ نخیر بیشتر است. شما خوانده‌اید؟

● بله.

○ کجا؟

● در مجله زن روز.

○ تعدادش بیشتر است، به دلیل آماری که من در

دست دارم.

● اگر آن را می‌خواندید، چه کار می‌کردید خانم موسوی؟

○ من آمارهایی را که در دست دارم، خدمتتان می‌گویم.

● من دارم خدمتتان منبج می‌دهم که ۲۰ تا مال خانم‌هاست. حالا اگر شما این مصاحبه را می‌خواندید، چه واکنشی نشان می‌دادید؟

○ ...

● سر تکان ندهید، یک چیزی بگویید که ضبط شود.

○ من آماری در دست دارم که چیزی بیشتر از آن را نشان می‌دهد.

● پس ایشان اشتباه کرده‌اند؟

○ نه، من اصلاً چنین حرفی را نمی‌زنم. پس لازم است که آن مجله زردوز را بخوانم.

● لازم بود زودتر بخوانید. (در پوشه‌اش می‌گردد). پیدا نشد؟!

○ نه، توی کارهایمان است چون ما الان بنایی داریم!...

● پس لطفاً بعد از بنایی به ما بدهید. خوب، خانم موسوی حالا واقعا اگر قرار باشد از آن ۱۳۷۷ تا ۲۰ تا مال خانم‌ها باشد، نظرتان چیست؟

○ حتماً با آقای هاشمی‌طبا صحبت می‌کنیم.

● بسیار خوب... تیم قایقرانی ما امسال به المپیک اعزام نشد. علت چه بود؟

○ علت خاصی نداشت!

● قایقرانی ما در بازی‌های آسیایی پنجم شد و قاعدتاً حدنصاب امتیاز را آورده بود یا می‌توانست بیاورد ولی به المپیک اعزام نشد.

○ قرار نبود اعزام بشود.

● قرارها بر چه مبنایی است. حدنصاب به رکورد بستگی دارد یا به تصمیمات و قرارها؟

○ نه. به همان رکوردی که آوردند، بستگی دارد.

● تیمی که در آسیا پنجم می‌شود، قاعدتاً...

○ این سؤالی است که باید از خانم طاهریان بکنید. حتماً فکر می‌کردیم که اگر آنجا بروند... اصلاً صحبتی نبود و قرار نبود که آنجا بروند... برای اعزام هر تیمی به مسابقات تمام جوانبش سنجیده می‌شود، همین‌طوری تیم اعزام نمی‌کنیم.

● چه جوانبی؟

○ همه چیز. بدانیم که آنجا بروند، صاحب مقام می‌شوند یا نه.

● تقریباً همه می‌دانستند لیدا غریمان مقام خوبی نخواهد آورد ولی اعزام شد.

○ قایقرانی ما با تیراندازی‌مان فرق می‌کند. قایقرانی نوباست.

● چون نوباست، از بدو کار باید مقام بالا بیاوریم؟

○ نه، نه. اصلاً این‌طور نیست. ما باید روی قایقرانی‌مان کار کنیم. شما می‌دانید که الان فقط تهران و بوشهر دارد کار می‌کند.

● چرا جاهای دیگر کار نمی‌کنند؟

○ امکانات. الان تازه سفارش قایق داده شده که در استخرها تمرینات قایقرانی را انجام بدهند.

● شهرهای دیگری مثل اصفهان نمی‌تواند قایقرانی کار بکند؟ آب می‌خواهد دیگر.

○ بله، آب می‌خواهد ولی اسکن ویژه هم می‌خواهد. مثلاً در دریاچه آزادی تهران راحت می‌توان این کار را انجام داد یا مثلاً در شمال، جاهایی که طرح دریاست، می‌توانیم قایقرانی داشته باشیم ولی همه‌جا نمی‌توانیم.

● چرا؟ قایقرانی که اشکالی برای حجاب ندارد.

○ ندارد ولی حضور مربی‌مان. ما الان داریم برای قایقرانی مربی تربیت می‌کنیم. مربی باید حتماً حضور داشته باشد.

● چرا مثلاً مربی نمی‌تواند در زاینده‌رود اصفهان حضور داشته باشد؟

○ ببینید اماکن ما باید شرایط لازم را داشته باشند. مثلاً ما در کرمانشاه می‌خواستیم این کار را انجام بدهیم؛ در سراب نیلوفر - منطقه‌ای در کرمانشاه - قرار بود قایقرانی را راه‌اندازی کنیم اما شرایط فراهم نبود.

● از چه نظر؟

○ جاهایی که بانوان ورزش می‌کنند، باید آن شرایط لازم را داشته باشد. مثلاً سراب نیلوفر کنار جاده بود، ایاب و ذهاب، رفت و آمد و ماشین‌ها و...

● مشکلتش چیست وقتی که با حجاب کامل می‌تواند آن ورزش را انجام بدهند؟

○ شرایطی که باید باشد، نبود. آن‌طوری بگویم خدمتتان.

● من نمی‌دانم آن شرایط چیست.

○ به هر صورت، در هر جایی که شرایط مثل تهران برای ما فراهم بشود، ما راه‌اندازی می‌کنیم. ضمناً، الان در استخرهایمان قایقرانی داریم.

● در شهر اصفهان استخری نیست یا در مشهد و...؟

○ چرا، چرا. دارند تمرین می‌کنند، راه‌اندازی شده.

● شما گفتید فقط در شهر تهران...

○ نه، بوشهر و تهران تیم دارند. قایقرانی در اکثر استان‌هایی که استخر دارند، انجام می‌شود ولی بوشهر و تهران تیم دارند.

● خانم موسوی مثلاً فرض کنید در زاینده‌رود اصفهان خانم‌ها با لباس قایقرانی که حجاب کامل دارد، قایقرانی کنند. مردم هم از دور قایقرانی اینها را ببینند، به نظر شما مشکلی دارد؟

○ سؤالاتشان یک کم به قول معروف ... ببینید توضیح زیاد دادن در این مورد برای شما... همین‌قدر برایتان بگویم که شرایط وقتی فراهم باشد، ما انجام می‌دهیم.

● ما می‌خواهیم ببینیم آن شرایط چیست؟

○ شرایط را گفتم برایتان.

● نه نگفتید.

○ چرا گفتم، اگر شرایطی مثل شرایط دریاچه آزادی در تهران داشته باشیم که محصور باشد، ما

آن را انجام می‌دهیم.
 ● من همین را می‌خواهم بگویم. مثلاً اگر تیم شنا بوده باید محصور می‌بود ولی قایقرانی که مشکل ندارد.
 ○ تیم فرق می‌کند با این که تمرین نکنند. ممکن است برگشت قایقی باشد. به‌رحال آنجا باید ناجی غریق باشد. اینها جزو شرایط می‌شود؟ شرایط و امکانات.
 ● مگر قایقران‌ها شنا نمی‌دانند؟! خوب حالا برگردیم سر المپیک. در بازی‌های آسیایی بچه‌های قایقرانی فقط سه ماه تمرین کرده بودند، قاعدتاً آن‌موقع خیلی نوپاتر از الان بودند.
 ○ نه، نه. ببینید، کلمه نوپا را برای اینجا به‌کار نمی‌بریم. ورزش بانوان با ورزش آقایان خیلی فرق می‌کند. ما برای اعزام تیم به خارج از کشور باید جمیع جهات را بسنجیم.
 ● آن خیلی فرق‌ها و این جمیع جهات چیست؟ یک فرق را ما می‌دانیم. بقیه فرق‌ها چیست؟
 ○ شما چه می‌دانید خانم؟
 ● خارجی‌ها شایع کرده بودند که به‌خاطر حجاب بوده.
 ○ برای قایقرانی که حجاب مشکل پیدا نمی‌کند.
 ● پس خیلی فرق‌های دیگر چیست؟
 ○ همین‌قدر بدانیم که وقتی آنجا می‌روند، صاحب یک مقامی می‌شوند.
 ● مگر، آقایان همیشه صاحب مقام می‌شوند؟
 ○ خوب، ما سعی می‌کنیم شرایطمان فراهم بشود.
 ● آن‌موقع که تیم را بدون تمرین فرستادید به بازارهای آسیایی، فکر نکردید تمریناتشان کافی نباشد و مقام نیاورند؟
 ○ اینجا به ما قول داده بودند مقام بیاورند.
 ● برای المپیک قول ندادند؟
 ○ نه برای المپیک قولی ندادند.
 ● واقعاً ندادند؟
 ○ این را شما در مجله‌تان ننویسید، خوب نیست.
 ● نمی‌شود خانم موسوی که هیچ چیز را ننویسیم.
 ○ نه، نه، این را ننویسید، در مورد قایقرانی ننویسید.
 ● این را بعداً تصمیم می‌گیریم. دیگر چه فرق‌هایی دارند؟
 ○ دیگر زیاد روی این سؤال‌ها نروید.
 ● می‌خواهم بدانم ورزش بانوان جز در موضوع حجاب که ما هم قبول داریم، دیگر چه فرقی با ورزش آقایان دارد؟ یکی هم به قول شما این است که زن‌ها باید حتماً قهرمان شوند و مقام بیاورند.
 ○ خیلی فرق دارند. نه، من اصلاً نمی‌گویم باید قهرمان باشند... بله، مقامشان برای ما مهم است.
 ● خوب، دیگر چه فرق‌هایی دارند؟ شما گفتید که آقایان مقام نمی‌آورند ولی اعزام می‌شوند.
 ○ راست گفتم، اشتباه می‌گویم؟ شما می‌خواهید الان یک مقایسه‌ای بین خانم و آقا بکنید اینجا!
 ● شما بگویید چه تفاوت‌هایی با هم دارند.
 ○ این را بعداً می‌گویم.

● من می‌خواهم بنویسیم که خواننده‌ها بدانند.
 ○ نه، یک چیزهایی سیاست‌های ورزش بانوان است.
 ● این سیاست‌ها سری است؟
 ○ نه، سری هم نیست. ولی گفتش در مجله درست نیست.
 ● مردم می‌خواهند بدانند.
 ○ مردم چه چیز را می‌خواهند بدانند؟
 ● می‌خواهند بدانند که تفاوت ورزش زنان با مردان چیست.
 ○ ورزش زنان در وهله اول ورزش همگانی است یعنی اولویت با ورزش است.
 ● همگانی را هم که اجازه نمی‌دهند بکنند.
 ○ چرا ورزش همگانی را اجازه می‌دهند. همگانی ورزشی است که اکثر زن‌ها به آن می‌پردازند. پیاده‌روی، کوه‌پیمایی، در محیط‌های امن دیدن، اینها همگانی است.
 ● شما فکر کنید اکثریت زنان جاهای امن و محصور دارند؟
 ○ باید سعی کنند در چنین اماکنی ورزش کنند.
 ● آنها باید سعی کنند یا شما باید سعی کنید برایشان فراهم کنید؟
 ○ ما هم سعی می‌کنیم. کما این که داریم فراهم می‌کنیم.
 ● خوب، این یکی از فرق‌ها بود؛ ورزش زنان باید همگانی باشد. راستی چرا ورزش زنان نباید همگانی باشد؟
 ○ برای این‌که ورزش بانوان در درجه اول برای سلامت مادران جامعه است، سلامتی زنان جامعه به‌عنوان رکن اصلی خانواده.
 ● یعنی مرد رکن اصلی خانواده نیست؟
 ○ نه، وقتی مادر سالم باشد، بچه‌ها سالمند و خانواده استحکام بیشتری دارد.
 ● پدر چه‌طور؟ پدر اگر سالم باشد...
 ○ ورزش که برای همه است ولی برای مادر...
 ● چه فرقی می‌کند؟ آقایان هم باید...
 ○ نه، پس دید شما با ما فرق می‌کند. از سؤالاتی که شما می‌کنید، این‌طور نشان می‌دهد که دیدتان در مورد ورزش بانوان با ما فرق می‌کند.
 ● پس شما دیدتان را به ما بگویید، دیگر چه فرق‌هایی هست غیر از همگانی بودن؟
 ○ همان‌هایی بود که گفتم. تفاوت خاص دیگری ندارد. سؤالاتان قاطعی می‌شود.
 ● من ذهن مرتب است. شما گفتید ورزش زنان فرق‌هایی با ورزش مردان دارد. این فرق‌ها چیست؟
 ○ شما در مورد ورزش مردان می‌گویید، می‌گویم فرق می‌کنند. آقایان همه‌جا، در خیابان، پارک، کوچه و محله می‌توانند ورزش کنند، اگر یک آقای با یک گروهی آقا در خیابان بدونند، این از نظر جامعه اشکالی ندارد ولی خانم‌ها نمی‌توانند چنین کاری بکنند.
 ● آقایان با چه می‌دوند؟ با گرمکن دیگر، به‌نظر من که یک زن هستم آن هم اشکال دارد.

○ گفتم، پس شما سؤالاتان را بپرسید.
 ● می‌خواهم ببینم یک مرد با لباس تنگ ورزشی بدود، به نظر شما اشکالی ندارد؟
 ○ همان‌قدر که حجاب برای خانم‌ها واجب است، برای آقایان هم هست.
 ● ولی آقایان همه‌جا می‌توانند با شلوار کوتاه، با لباس تنگ، با گرمکن و با لباس منزل بپایند و بدوند...
 ○ شما سؤال‌هایی از من بکنید که در حد اداره کل باشد. اداره کل یک وظیفه اجرایی دارد.
 ● من سؤال این است که اداره کل برای این همه تبعیض چه‌کار می‌کند؟
 ○ آن را از مسئولان بپرسید.
 ● مگر شما مسئول نیستید؟
 ○ من مسئول اداره کل هستم. کارهای اجرایی ورزش را در دست دارم.
 ● خانم طاهریان شما را به جای خودشان معرفی کردند.
 ○ از خانم طاهریان بخواهید که سیاست‌های ورزش را به‌تان بگویند.
 ● ایشان مصاحبه نمی‌کنند، گفتند به‌جای ایشان با شما مصاحبه کنیم.
 ○ در مورد سیاست‌های ورزش... این‌طور که شما سؤال می‌کنید، جنجال برانگیز است.
 ● چه جنجالی؟!
 ○ من از شما خواهش می‌کنم. برای این‌که ما باید بعداً پاسخگو باشیم.
 ● این‌که جنجال برانگیز نیست.
 ○ چرا دیگر. آقایان با لباس این‌طوری... آقایان آن‌طوری... لباس آقایان هم حد دارد.
 ● اینها سؤال‌های من است. برای شما که مسئله‌ای ایجاد نمی‌کنند.
 ○ من جواب نمی‌دهم.
 ● بسیار خوب ندهید، هر جا که فکر می‌کنید اذیتان می‌کنند، جواب ندهید ولی ما فکر می‌کنیم که اگر بخواهیم مسائل زنان را حل کنیم، اذیت می‌شویم... پس یکی از فرق‌ها مسئله همگانی بودن ورزش زنان، دومی مسئله مکان ورزش آقایان، بعدی...
 ○ بعدی ندارد.
 ● در مورد المپیک صحبت می‌کردیم. گفتید که ما برای اعزام تیم قایقرانی باید جمیع جهات را در نظر بگیریم.
 ○ شما می‌خواهید از زبان من بشنوید که چرا تیم قایقرانی اعزام نشد. من هم می‌گویم که جواب نمی‌دهم.
 ● ما می‌خواهیم ببینیم مشکل لباس بوده یا مشکل ضعیف بودن تیم یا...؟
 ○ نه تیم ضعیف نبوده.
 ● پس چرا نرفته؟ شما گفتید حجاب قایقران‌ها کامل است. یعنی مردم نباید بدانند چرا تیم قایقرانی به المپیک نرفته است؟
 ○ نه، چیز مهمی نیست که مردم بدانند.

● چرا مهم نیست؟ مگر خانم فریمان که رفت مهم نبود؟

○ خانم فریمان فرق می‌کرد.

● چه فرقی می‌کرد؟ اگر شما چهار تیم دیگر در رشته‌های دیگر داشتید، بهتر نبود؟

○ خانم فریمان به‌عنوان پرچم‌دار کاروان ورزشی کشورمان، فرق می‌کرد.

● اما تیراندازی هم کرد.

○ بله.

● شما به‌عنوان مسئول کل ورزش بانوان کشور علاقه‌مند نبودید که تیم‌های بیشتری به المپیک بروند؟

○ وقتی که شرایط را داشته باشند، علاقه‌مندیم.

● خوب، ببینید، ما با اطلاع مختصری که از مسئله ورزش داریم، برای اعزام نشدن تیم قایقرانی دو حدس می‌زنیم: یکی این‌که در صحنه بین‌المللی مشکل حضور داشته‌اند و دیگری مسئله به حدتصاب نرسیدن امتیازهاست. می‌خواهیم ببینیم

اگر این‌دو تا نبوده، چه دلیل دیگری برای نرفتن این تیم وجود داشته؟ چون اگر می‌رفت، بالاخره ما یک تیم اضافه داشتیم، یک رشته ورزشی زنان بیشتر شرکت می‌کرد و این برای جمهوری اسلامی تبلیغ مثبتی بود.

○ حالا شما سؤال‌های دیگران را بفرمایید.

● نمی‌خواهید دلپش را بگویید یا نمی‌دانید؟ اگر واقعاً اطلاع ندارید، می‌توانید بپرسید و بعداً به ما بگویید.

○ شما سؤال‌های دیگر را ادا به‌دهید. من آخر سر می‌گویم.

● ما در طول تهیه این گزارش به ورزش تهران زیاد پرداختیم. با توجه به این‌که حوزه کار شما کل کشور است، قدری در مورد وضعیت شهرستان‌ها برای ما توضیح بدهید.

○ ورزش بانوان در سراسر کشور و در شهرستان‌ها و بخش‌ها فعال است؛ چنان‌که در سمنار اخیر مسئولان ۳۲۸ شهرستان فعال

کشورمان شرکت داشتند و همچنین بخش‌های تابعه‌شان. در حال حاضر ورزش بانوان با دو هزار هیئت ورزشی در این تعداد شهرستان مشغول فعالیت است و این هیئت‌ها جمعاً با نه هزار مربی و چهارهزار داور کار می‌کنند. بخش آموزش آنها

بسیار فعال است و مرتب در سطح استان‌ها و شهرستان‌های بزرگ کلاس‌های آموزشی تربیت مربی و تربیت داور برگزار می‌شود و در طول سال

فعال هستند. با توجه به مسابقات قهرمانی کشور که معمولاً در تابستان‌ها برگزار می‌شود، مسابقات استانی در سطح خود استان با حضور تیم‌های شهرستان‌شان به صورت فعال برگزار می‌شود و معمولاً ما در مسابقات قهرمانی کشور غایب

نداریم. در خصوص طرح‌های عمرانی، غیر از مجتمع‌های ورزشی مراکز استان‌ها که شامل

سالن‌های چندمنظوره، استخر سربوشده، خوابگاه و سلف‌سرویس است، در پنج استان طرح‌ها به اتمام

رسیده و در ۱۰ استان شروع شده که در سال ۷۶ به اتمام می‌رسد و همین‌طور بقیه استان‌ها در حال

انجام مقدمات کار هستند و یا احداثشان جدیداً شروع شده که تا پایان سال ۷۶ به بهره‌برداری

می‌رسد. در مابقی شهرستان‌ها اکثراً یک سالن ویژه بانوان در دست اقدام است که بعضی از اینها به

مرحله پایانی رسیده و بعضی‌هایشان با پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصد، ۴۵ درصد و ۷۵ درصد در

جریان است و حدود ۸۰ پروژه در حال حاضر فقط در شهرستان‌هایمان در دست اقدام است.

● خانم موسوی ما در خدمتان هستیم که اگر مشکلاتی در کارتان دارید، بفرمایید.

○ ما امیدواریم که برای سال‌های آتی در درجه اول اماکن ویژه ورزش بانوان رشد چشمگیری پیدا

کند چون مشکل اصلی ما اماکن ورزشی است؛ هرچه اماکن ورزشی ما بیشتر بشود طبیعتاً ما در توسعه ورزش همگانی، در رشد کیفی تیم‌ها و در

برقراری اردوها دست بازتری خواهیم داشت و این طرح‌های عمرانی هم که شروع شده، خیلی خوب

دارد پیش می‌رود. امیدواریم که این اماکن سریع‌تر در اختیار بانوان قرار بگیرد.

● مشکل دیگری ندارید؟

○ در هر صورت اماکن از اهم آنهاست.

● نیروی متخصص؟

○ در مورد نیروی متخصص به دلیل قانون تعدیل نیروی انسانی ما یک مقدار در مضیقه قرار گرفتیم، ولی با مجوزهایی که گرفتیم دارند لیسانس‌های

تربیت‌بدنی را استخدام می‌کنند.

● مورد دیگری ندارید که بخواهید مطرح کنید؟

○ امیدواریم در مورد نسبت بودجه هم یک توجهی بشود.

● خانم موسوی تحصیلاتان و سوابق خودتان را در زمینه ورزش بفرمایید.

○ سوابقم برمی‌گردد به این‌که ۲۵ سال است در سازمان تربیت بدنی کار می‌کنم؛ در زمینه‌های مدیریت، در بخش‌های اداری و مالی، چند سال

هم معاون ورزشی اداره کل بودم و ۱۱ سال است که در ورزش بانوان مشغول به‌کار هستم.

● در چه سال‌هایی؟

○ در همین سال‌های اخیر.

● تحصیلات؟

○ تحصیلاتم در زمینه مدیریت است.

● برایتان مشکل نبود که کار ورزش را شروع کنید؟

○ با کار ورزش غریبه نیستم؛ ۲۵ سال است که در سازمان تربیت بدنی، در قسمت‌های مختلف، کار می‌کنم. به هر بخش که مراجعه شود، به ورزش برمی‌گردد. ضمن این‌که کار مدیریتی با کار فنی فرق می‌کند؛ کار فنی دست معاون فنی و کارشناسان

فنی اداره هم هست.

● خودتان چه ورزشی می‌کنید.

○ علاقه زیادی به تیس روی میز دارم و آمادگی جسمانی.

● قهرمان هم هستید؟

○ نخیر.

● خودتان چیز خاصی نمی‌خواهید مطرح کنید؟

○ از این سگله‌ها می‌خواهیم که واقعاً در توسعه ورزش بانوان نقش مؤثرتری داشته باشند.

● وقتی شما آنها را تحویل نمی‌گیرید و جواب سؤالات را نمی‌دهید - مگر این‌که ضبط خاموش

بشود - چه‌طور در توسعه ورزش کوشش کنند؟

○ آخر بعضی سؤال‌ها به‌جای این‌که مثبت باشد، نقش منفی را ایفا می‌کنند.

● مثلاً؟

○ مثلاً همین سؤال‌هایی که می‌کنید، چراهایی که می‌گویید.

● خبرنگار کارش چرا گفتن است.

○ البته خیلی خوب است اگر در مورد ورزش سؤال کنید، در مورد نقش ورزش سؤال نکنید.

● اشکالش این است که همان‌طور که خودتان هم فرمودید، ورزش بانوان فقط جنبه ورزشی

ندارد.

○ در هر صورت توقع ما این است که واقعاً فعالیت‌های ورزشی بانوان منعکس شود. این تبلیغ

بسیار مؤثرتری است تا این چراهایی که شما می‌گویید.

● گفتید خوب است که ما چرا بگوییم!

○ بله ولی آن چراهایی که شما می‌گویید، نه.

● آن چراهایی که شما دوست دارید، بگوییم؟

○ نه. من چرا خاصی را دوست ندارم. شما فعالیت‌های ورزشی بانوان را منعکس کنید، مردم

بدانند که...

● من ضبط صوت را در اختیار شما گذاشتم و می‌گویم آزادید هر چه می‌خواهید، از فعالیت‌هایتان بفرمایید.

○ فعالیت‌های ورزش بانوان، اسکن ورزشی، اطلاعاتی که مجله‌ها می‌توانند به زنان بدهند، اینها

در توسعه ورزش بانوان نقش خیلی خوبی خواهد داشت.

● یک چیزهایی را هم گفتید آخر می‌گویید.

○ چشم، یکی بودجه بود که باید الان بگیرم بدم.

● نه. در مورد قایقرانی و...

○ چشم، آن را هم می‌گویم.

بعد از پایان مصاحبه خانم موسوی با بررسی آمار اطلاع دادند که بودجه هیئت‌های ورزشی آقایان

۷۰۰ میلیون تومان است.

و روز بعد از مصاحبه در یک تماس تلفنی اطلاع دادند که در رشته قایقرانی، در مسابقات قهرمانی

آسیا، ما در رشته تورینگ و کایاک شرکت کرده بودیم اما در مسابقات آتلانتا این رشته‌ها نبود و

برای همین ما تیم نفرستادیم

اگر فعالیت ورزشی بانوان منعکس شود، تبلیغ بسیار مؤثرتری است تا این چراهایی که شما می‌گویید.

به تفکیک درجه تا پایان سال ۱۳۷۲

رشته ورزشی	مربیان			
	درجه ۳	درجه ۲	درجه ۱	بین‌المللی
شنا	۹۷۹	۶۲	۱	۱۱۱۴
دوچرخه‌سواری	۱۳۷	۸	۲	۱۴۹
بدمینون	۲۸۴	۱۰	۵	۳۰۱
بسکتبال	۲۸۹	۵۵	۱۰	۳۵۴
والیبال	۱۰۲۰	۳۴	۳۰	۱۰۸۴
تنیس روی میز	۴۲۱	۳۱	۵	۴۵۷
نجات غریق	-	۸۶۵	۷۵	۹۴۰
آمادگی جسمانی	۱۵۴۹	۳۵	-	۱۵۸۴
جudo	۲۲۲	۲۰	-	۲۴۲
کاراته	۱۷۷	-	-	۱۷۷
زیناسبک	۳۸۳	۲۱	۲	۴۰۶
اسکی	۱۲۰	۹	-	۱۲۹
شطرنج	۱۰۱	-	-	۱۰۱
جودو	۱۲	-	-	۱۲
ورزش‌های معلولین	۱۵۲	-	-	۱۵۲
تنیس	۲۰	-	-	۲۰
شش‌پاره‌ای	۲۱	-	-	۲۱
تایواندو	۶۲	-	-	۶۲
جودو	۱۲	۲	۱	۱۵
گومبوری	۱۷	-	-	۱۷
سوارکاری	-	-	-	-
فوتبال	۸	-	-	۸
جمع هر دو	۶۸۱۶	۱۱۶۲	۱۳۲	۱۷۱

رشته ورزشی	داوران			
	درجه ۳	درجه ۲	درجه ۱	بین‌المللی
شنا	۹۱۷	۲۰	-	۹۳۷
دوچرخه‌سواری	۲۲۵	۲۱	۲	۲۴۸
بدمینون	۴۱۵	۲	-	۴۱۷
بسکتبال	۴۱۷	۲۶	۹	۴۵۲
والیبال	۷۲۷	۲۴	-	۸۰۱
تنیس روی میز	۵۵۷	۲۷	۹	۵۹۳
نجات غریق	-	-	-	-
آمادگی جسمانی	۳۵	-	-	۳۵
فوتبال	۱۵۰	۱۵	-	۱۶۵
کاراته	۵۷	-	-	۵۷
زیناسبک	۸۰	۷	۱	۸۸
اسکی	-	-	-	-
شطرنج	۳۵	-	-	۳۵
جودو	۲۱	-	-	۲۱
ورزش‌های معلولین	۲۴	-	-	۲۴
تنیس	۹	-	-	۹
شش‌پاره‌ای	۱۷	-	-	۱۷
تایواندو	۵۰	-	-	۵۰
جودو	-	-	-	-
گومبوری	-	-	-	-
سوارکاری	۲۰	-	-	۲۰
فوتبال	-	-	-	-
جمع هر دو	۳۶۸۹	۱۳۲	۲۱	۴۱۱

جمع جدول‌ها برابر است با مجموع مربیان و داوران در سال ۷۹/۷۹ از انجمن اتصالات معاونت ورزش بانوان کشور - سازمان تربیت بدنی

گفت‌وگو با پروانه نظرعلی، مسئول اداره ورزش بانوان استان تهران و هیئت‌های ورزشی

حتی اگر همه زن باشند، محیط باید ایزوله

قاعده برای سؤال‌هایم بگیرم ولی هر چه بیشتر تلاش می‌کنم، بیشتر «نمی‌دانم» و «اما» و «شاید» می‌شوم. وقتی ضبط را خاموش می‌کنم، راحت‌تر حرف می‌زنم، و البته من هم... به هر حال نباید منفی برخورد کرد. خانم نظرعلی می‌گوید: «ورزش بانوان ایران در سال‌های اخیر پیشرفت چشمگیری داشته است...»

سردبیر تصمیم می‌گیرد این مصاحبه هم مثل مصاحبه فائزه هاشمی خیلی صادقانه تنظیم شود؛ بدون تغییر و تبدیل و با تکیه کلام‌های خودش. ❏

● اداره ورزش بانوان زیرنظر چه مرکزی کار می‌کند؟

○ اداره ورزش بانوان استان تهران از نظر چارت تشکیلاتی اداری و مالی یکی از ادارات کل تربیت بدنی استان تهران است ولی از نظر خط مشی اجرایی بعضی مسائل ورزشی به ورزش بانوان کشور وابسته است.

● ورزش بانوان چه تفاوتی با تربیت بدنی دارد؟ تشکیلات جدایی هستند؟

○ بله، سازمان تربیت بدنی پنج معاونت دارد که یکی از معاونت‌های آن ورزش بانوان کشور است و مسئولیت آن با خانم طاهره طاهریان است. این معاونت تعیین‌کننده خط‌مشی ورزش بانوان در کل کشور است. هر استان یک اداره کل تربیت بدنی دارد. ما از نظر چارت تشکیلاتی زیر مجموعه اداره کل تربیت بدنی استان تهران هستیم، در واقع زیر نظر آقای خطیب.

● ارتباط شما با کمیته ملی المپیک به چه صورت است؟

○ کمیته ملی المپیک نه فقط برای ما بلکه برای آقایان هم بیشتر نقش برون‌مرزی دارد؛ یعنی زمانی که کار به اعزام می‌رسد، دخالت می‌کند. کارهایی که مربوط به داخل کشور است، به این سیستم ارتباطی ندارد.

● رئیس کمیته ملی المپیک چه کسی است؟

○ آقای محلولی که وزیر صنایع و معادن هم هستند. نایب رئیس کمیته ملی المپیک خانم فائزه هاشمی و دبیرکل آن هم آقای سجادی هستند.

● وظایف هیئت ورزش بانوان چیست؟

● قرار بود ساعت ۱۲ برای مصاحبه با پروانه نظرعلی، مسئول اداره ورزش بانوان استان تهران، به دفتر او واقع در خیابان حجاب بیایم که البته، طبق معمول، با چند دقیقه تأخیر رسیده‌ام. مضطرب از اولین تجربه‌ای که در این زمینه پیش‌رو دارم، توصیه‌های سردبیر را در ذهن مرور می‌کنم. وارد که می‌شوم، می‌گویند: «پنج‌شنبه‌ها تعطیل است.» دفتر و دستک و ضبط صوت و نوارها را نشان می‌دهم که یعنی خبرنگارم! و می‌گویم که برای ساعت ۱۲ با خانم نظرعلی قرار دارم. باید منتظر بمانم، گویا جلسه‌ای دارند که هنوز تمام نشده است. می‌نشینم و با نگاهی کنجکاو به ثبت جزئیات می‌پردازم. سردبیر گفته است که برای نوشتن لیدر مصاحبه‌ام به این جزئیات نیاز خواهم داشت...

ساعت ۱/۱۰، تازه می‌فرستند که برای میهمانان حاضر در جلسه میوه و شیرینی بخرند! ساعت ۲ که می‌شود، دیگر حوصله‌ام از نگاه کردن به در و دیوار اتاق سرمی‌رود! اتاقی که در آن نشست‌ام، خیلی کوچک است و پراز آدم؛ آدم‌های مختلفی که می‌روند و می‌آیند و...

بالاخره، ساعت ۲/۱۵ جلسه تمام می‌شود و من درحالی که سعی می‌کنم این تأخیر ۲ ساعته را به روی خودم نیاورم، وارد دفتر خانم نظرعلی می‌شوم. میز کنفرانس بزرگی در گوشه اتاق است، دورتادور صندلی. خانم نظرعلی عذرخواهی می‌کند و درحالی که مرا به سمت یکی از صندلی‌ها هدایت می‌کند، می‌گوید: «چندین بار به آقایان گفتم که از مجله زنان برای مصاحبه آمده‌اند...» برخوردش صمیمی است. این خلاف آن چیزی است که از دومین المپیاد فرهنگی - ورزشی دانشجویان کشور به‌یاد دارم. با صحبت راجع به مصاحبه فائزه هاشمی (مجله زنان، شماره ۲۸) شروع می‌کند و می‌گوید: «مصاحبه خیلی خوبی بود. مهم‌تر از همه این‌که همه چیز خیلی صادقانه نوشته شده بود. بعضی مواقع آدم حرفی می‌زند ولی موقع تنظیم اصلاً تبدیل به حرف دیگری می‌شود ولی ما که خانم هاشمی را می‌شناسیم، دیدیم که همه حرف‌ها تکیه‌کلام‌های خودش بود...» از این‌که با مجله آشناست و دید خوبی دارد، احساس رضایت می‌کنم...

در طول مصاحبه سعی می‌کنم پاسخ صریح و

نازنین شاه‌رکنی

و خوب باشد

● من انتقادها را به پارک چیتگر قبول داشتم و به عنوان یک فرد ورزشکار که تحصیل کرده ورزش هستم، به آن نوع ورزش اصلاً اعتقادی نداشتم.

کردن را محدود نکرده است. ما حجابمان را در محیط‌هایی که خودمان هستیم، برمی‌داریم و ورزش می‌کنیم. ما برای این‌که به خانم‌ها امتیازی برای ورزش کردن و فعالیت‌های اجتماعی داده باشیم، شرایط کارمان را با شرایط دینی خودمان و اعتقاداتمان وفق می‌دهیم. نمی‌گویند زن اصلاً ورزش نکند، می‌گویند جلوی نامحرم نکند. من خودم هم که ورزش کرده‌ام، حجاب محدودیتی برایم ایجاد نکرده است.

● در چه رشته‌ای ورزش می‌کنید؟
○ بسکتبال. البته الان دیگر نه داوری می‌کنم و نه مربی‌گری. بیشتر کار اجرایی می‌کنم.

● خانم نظر علی اخیراً انتقادهای زیادی به ورزش بانوان شد، نظر شما در این مورد چیست؟

○ من اعتقادی ندارم ولی خوب بعضی چیزها را هم درست می‌گفتند. من انتقاد آنها را به پارک چیتگر قبول داشتم. من خودم به عنوان یک فرد ورزشکار که تحصیل کرده ورزش هستم، به آن نوع ورزش اصلاً اعتقادی نداشتم.

● شنیده‌اید که قوه قضاییه آنجا پایگاهی با دادگاه و قاضی مستقر کرده؟

○ شنیده‌ام که آنها در پارک نیروی انتظامی دارند. اگر قرار باشد که در آنجا بدحجابی رایج شود و ورزشی داشته باشیم که یک‌سری ارزش‌ها و نظام‌های اعتقادی ما را بر هم بزنند، من خودم به عنوان یک مسئول آن ورزش را از میان ورزش‌ها حذف می‌کنم. من به محیط سالم معتقدم. حتی اگر همه زن باشند، محیط باید محیط ایزوله و خوبی باشد. این اعتقاد من است. حالا این اعتقاد اگر افراطی است، بد است، بسته است، آن دیگر نظر دیگران است.

● در تلویزیون یک‌بار صحنه‌هایی از مسابقات

● ولی عملاً چنین فضایی وجود ندارد. چرا وجود دارد، مثلاً پارک چیتگر.
● در مورد پارک چیتگر هم که مسائل مختلفی ایجاد شد؟

○ ببینید، چیتگر خاص بانوان نبود. من خودم، به شخصه، توانستم قبول کنم که ورزش بانوان را آنجا راه بیندازند. افراد بیرون که می‌آمدند، تحت کنترل نبودند. بین این افراد صالح هست، ناصالح هم هست و افراد ناصالح همیشه محیط را خراب می‌کنند.

● خانم نظر علی، در جام ریاست جمهوری، زنان سوارکار بین آقایان مسابقه دادند، تماشاچیان هم آنها را می‌دیدند، از نظر پوشش هم مشکلی نداشتند. نمی‌شود برای سایر ورزش‌ها هم لباس مناسبی طراحی کرد تا مشکلی نداشته باشند؟ یا این‌که اصلاً خود آن ورزش‌ها زیر سؤال است؟

○ حد اینها را ما نمی‌توانیم تعیین کنیم. فقها تعیین می‌کنند که کدام می‌تواند باشد و کدام نمی‌تواند. از دید من سوارکاری نسبت به دوچرخه‌سواری و ورزش‌های مشابه تحرک بدنی کمتری دارد. در سوارکاری بدن ثابت‌تر و فیکس‌تر است، مثل این‌که یک مجسمه روی اسب گذاشته شده است. نهایتاً یک خم شدن به جلو دارد ولی در دوچرخه‌سواری حرکت بدن زیاد است. زن نباید جلوی نامحرم حرکات بدنی ناموجه داشته باشد ولی این در دین ما برای مرد نیامده است. هرگونه حرکتی که بدن زن را نشان بدهد، جایز نیست. حالا بحث از اینجا فراتر می‌رود ولی من معتقدم که زن می‌تواند سمبل گناه باشد ولی مرد نه. دنیا هم به آن رسیده است.

● چرا به زن به عنوان سمبل گناه نگاه می‌کنید؟
○ خداوند زیبایی‌های خاصی به زن داده که اگر آنها را پوشیده نگه ندارد، می‌تواند منشأ گناه باشد. من با کارمندهایم هم که صحبت می‌کنم، این را می‌گویم. زن ویژگی‌هایی دارد که خودش تحسینش می‌کند ولی مرد ندارد. ببخشید آقایان چه زیبایی دارند که مثلاً کسی ببیند ناراحت بشود یا فکرش منحرف شود؟! ولی خداوند به زن این موهبت را داده است. ببینید ما در فضای خودمان و با امکانات خودمان این فعالیت‌ها را می‌کنیم. حجاب ورزش

○ وظیفه ما کلاً اشاعه ورزش در بُعد قهرمانی و همگانی است ولی ما در تهران، طی این دو - سه سال، فراتر از این کار کرده‌ایم. در بخش عمران و پژوهش و تحقیقات خود ما فعال هستیم. حتی خبرنامه‌ای که می‌دهیم، جزء وظیفه ما نیست. کارهای فرهنگی ما کارهایی است که فقط در چارچوب وظایف نمی‌گنجد. اصل کار ما ایجاد سلامتی برای جامعه زنان است. حالا چه قدر بتوانیم این را گسترش بدهیم، بستگی به امکانات و شرایط موجود دارد.

● امکانات هم که کم است.
○ امکانات را باید در کل بسنجیم. نه ماه سال ما مشکل امکانات نداریم. در واقع تنها سه ماه از سال با مشکل مواجه می‌شویم. فقط در تابستان است که دانش‌آموزان دختر بی‌کار می‌شوند و برای پرکردن اوقات فراغت آنها نیاز به مکان داریم. البته این کار را فقط ما نمی‌توانیم انجام دهیم. آموزش و پرورش که یکی از نهادهای مهم است، باید در این امر دخالت کند و با تشکیل پایگاه‌های تابستانی و غیره به این مسئله کمک کند که این کار برنامه‌ریزی می‌خواهد. باید فکری کرد.

● به نظر می‌رسد که آقایان این مشکل را ندارند.

○ بله. برای این‌که خانم‌ها در فضاهای باز نمی‌توانند ورزش کنند ولی آقایان می‌توانند در یک زمین که فقط چارچوبی داشته باشد، مثلاً فوتبال بازی کنند. بنابراین این کمبود امکانات بیشتر به خانم‌ها برمی‌گردد.

● می‌گویید خانم‌ها نمی‌توانند در فضای باز ورزش کنند. همه ورزش‌ها را که نمی‌توان در فضای بسته انجام داد؟

○ نگفتند که خانم‌ها در فضای باز ورزش نکنند، گفتند در معیار عمومی بازی نکنند. مثلاً در مجموعه ورزشی آزادی و یا انقلاب نیروی فنی و کاری زیادی داریم و دوربین فیلمبرداری و غیره هم داریم و می‌شود بدون حضور آقایان در فضای باز ورزش کنیم. وقتی خانم‌ها و آقایان در یک محیط اختلاط داشته باشند، معضلات زیاد می‌شود. این مشکل‌آفرین است و گرنه هیچ‌کدام از مسئولین و کسانی که در رأس کار هستند، نمی‌گویند که ما در فضای باز اصلاً ورزش نکنیم. فضای بازی که خاص خانم‌ها باشد، اشکال ندارد.

اسکی بانوان نشان داده شد که این کار مورد اعتراض قرار گرفت. این اعتراض‌ها چه قدر بر تصمیم‌گیری‌های مسئولان در مورد ورزش بانوان تأثیر می‌گذارد؟

○ البته من خیلی در جریان این مسئله نبودم. یک تیم دو - سه نفری اعزام شد. مطبوعات هم یکمقدار، به قول معروف، آب و رنگ بیش از حد اندازه‌ای به این مسئله دادند. من خودم در دیزین که پیست‌هایش جداسه، چیز خلافی ندیده‌ام. البته این برنامه را هم در تلویزیون ندیدم.

● به‌هر حال این اعزام‌ها با نظر مسئولان انجام می‌شود ولی ظاهراً اعتراضاتی از این قبیل روی تصمیم‌گیری آنها تأثیر می‌گذارد.

○ من نمی‌گویم آن جوی که درست کردند درست بوده یا غلط. اصلاً در آن حد نیستیم که در این مورد حرفی بزنم. شاید اصلاً جوی نبوده یا بوده. ولی شاید هم اعزام تیم ما در این رشته صحیح نبوده است.

● این عقب‌نشینی برای چیست؟ یعنی اگر یک چیزی از نظر اصول اسلامی ایراد ندارد، مسئولان هم تشخیص می‌دهند صحیح است، چرا شما می‌گویید درست نبوده؟ اگر درست نبوده، چرا انجام شده؟

○ بالاخره ما تابع یک‌سری از تصمیم‌گیری‌های مسئولان هستیم. مسئولان اجرایی مملکت ما چه در ورزش بانوان و چه سایر امور تابع نظریات آیات عظام هستند. اگر آیات عظام تشخیص دادند این کار امروز خوب است و فردا بد است، ما تابع هستیم. خیلی از نتو‌ها طبق شرایط روز تغییر داده شده است. هر چه شما بیشتر در این مورد بگویید یک‌سری از افراد هستند که خودشان کاسه داغ‌تر از آش هستند و شاید بخواهند جو را مغلوش کنند. ما بیست رشته ورزشی داریم. اگر دو رشته آن دچار مشکل می‌شود، نداشته‌باشیم، مسئله‌ای نیست. بقیه را که داریم!

این عقب‌نشینی نیست، شما مطمئن باشید. هدف ما ایجاد سلامتی برای بانوان است. حتی ورزش قهرمانی هدف اصلی ما نیست. شما به بعد سلامتی ورزش فکر کنید. حالا یک خانم اگر سوار اسب نشد یا اگر سوار دوچرخه نشد، ایرادی ندارد. بیاید در سالن نرمش کنند، سلامتی‌اش بیشتر تأمین می‌شود.

● من حق دارم رشته ورزشی‌ام را انتخاب کنم. ورزش‌هایی هست که با عرف ما و با فرهنگ اسلامی ما هیچ‌گونه مغایرتی ندارد. این درست است که شما بگویید بیا از حق مسلمت چشم‌پوش. تو که می‌خواهی سلامت باشی، برو در اتاق‌ت را ببند و چهل تا دراز و نشست بزن؟

○ خوب با این حق را در محیطی که فقط خانم‌ها باشند، نمی‌گیریم. برون‌مرزی برای ما هدف نیست. واقعاً نیست... برای ما مهم نیست. من اگر بتوانم در کشور خودم به ورزش جامعیت بدهم، کاری

جداگانه‌ای در نظر نمی‌گرفتند

○ اتفاقاً در خیلی جاها ما دوست نداریم امکاناتمان جدا بشود. اگر ما بپیام یک خط بکشیم و بگوییم آقایان و خانم‌ها، خیلی از مکان‌ها را آقایان می‌گیرند. الان در تهران تمام سالن‌های ما به‌طور مشترک استفاده می‌شود؛ سه روز آقایان و سه روز خانم‌ها. چون خانم‌ها بیشتر به ورزش رو می‌آورند و در مورد سلامتی‌شان یکمقدار حساس‌تر هستند و مردها به علت مشغله کاری به ورزش نمی‌رسند، کمبود در مورد زنان بیشتر نشان داده می‌شود. الان در تهران پنج مکان ورزشی مخصوص بانوان داریم

● سؤال من چیز دیگری بود. شما می‌گویید خانم‌ها در محیط‌های ویژه خودشان ورزش کنند. این حرف چه قدر پشتوانه اجرایی دارد؟ یعنی سازمان تربیت‌بدنی چه قدر بوده دارد که برای خانم‌ها مکان‌های اختصاصی ایجاد کند؟

○ فضاهای باز را می‌گویید؟

● بله.

○ فضای باز اختصاصی را آقایان هم ندارند.

● خوب آقایان مشکلی ندارند.

○ بله، مشکلی ندارند. ما قبول داریم که امکانات نداریم. ما فقط می‌توانیم هفته‌ای یک‌بار به‌طور تفریحی جمعه‌ها زنان را جمع کنیم و در فضای باز مسابقاتی برگزار کنیم. قبول دارم ولی مگر ما چند پیست دوچرخه‌سواری در تهران بزرگ داریم؟ آقایان صد تا ندارند که ما یکی داشته باشیم!

● خانم نظر عملی این حرف درست ولی آقایان از خود طبیعت می‌توانند استفاده کنند. خانم‌ها که نمی‌توانند.

○ الان خانم حبیبی دارند برنامه‌ریزی می‌کنند که پارک طالقانی را طوری استوار کنند که مثل شهریازی بشود و امکانات ورزشی هم داشته باشد که خانم‌ها به این مجموعه بروند. دو - سه سالی است که برنامه‌ریزی می‌کنند ولی این برنامه‌ریزی‌ها نیاز به زمان و پول دارد. به هر جهت، وقتی بخواهند امکانات را تخصیص بدهند، اولویت با آقایان است ولی دیده نشده که زنان را اصلاً در نظر بگیرند. من زنان کشورهای پاکستان و سوریه را هم دیده‌ام. امکانات زنان ما خیلی بیشتر است. می‌دانید زیاد هم نباید منفی برخورد کرد. این که ما بخواهیم مساوی مساوی مردها باشیم، اصلاً هدف بدی نیست، ایده‌آل است ولی من می‌گویم این کار شروع شده است، بد قدم‌هایی هم برداشته نشده. مگر قبل از انقلاب خانم‌ها سالن اختصاصی داشتند؟ همان وقت هم باز آقایان برتری داشتند. مگر خانم‌ها مربی تیم‌هایشان بودند؟ مگر این همه زن ورزش می‌کردند؟ الان خانم‌ها خودشان مربی هستند، خودشان داور هستند، خودشان گرداننده هستند. ما شتابان زیاد است. من هم دوست دارم زودتر برویم جلو ولی حرکت‌هایمان بی‌بهره هم نبوده است. هم مسئولان حقمان را به ما داده‌اند و هم خانم‌ها، ماشاءالله، توانسته‌اند یک مقدار حق خودشان را بگیرند و باز

● خداوند زیبایی‌های

خاصی به زن داده که اگر آنها

را پوشیده نگه ندارد، می‌تواند منشأ

گناه باشد. ببخشید آقایان چه

زیبایی دارند که کسی ببیند ناراحت

بشود یا فکرش منحرف شود؟!

کرده‌ام. ما هنوز در تهران خودمان نتوانسته‌ایم این کار را بکنیم. برون‌مرزی هم فقط بعد تبلیغی‌اش برای ما مهم بود.

● پس اینجا هم زن و ورزش زنان یک وسیله است برای تبلیغ ولی از یک جهت دیگر؟!

○ نه، ما دینمان نیازی به تبلیغ ندارد. تبلیغ که می‌گویم، یعنی در دهان کسانی بزنیم که می‌گویند زن‌های ایرانی اصلاً وارد مسائل اجتماعی نمی‌شوند. یکی از وسایلی که می‌توانیم به وسیله آن فعالیت زنان را نشان بدهیم، ورزش است. نمایش هم دادیم، دوبار هم نمایش دادیم که بدانند ما هم داریم. خارجی‌ها که همه بلند نمی‌شوند بایند ایران ببینند ما ورزش داریم. متوجه هستید چه می‌گویم؟

● ورزش آقایان به برادر من این امکان را داده که به قهرمانی در جهان فکر کند ولی شما که یکی از مسئولان ورزش بانوان هستید، به من می‌گویید ما به ورزش در بعد جهانی‌اش کاری نداریم.

○ نه، ما هم کار داریم. پس علت تأسیس شورای همبستگی ورزش بانوان کشورهای اسلامی چه بوده؟

● آخر شما می‌گویید برون‌مرزی برای ما هدف نیست و تنها بُد تبلیغی‌اش...!

○ بله، ما می‌خواستیم مثلاً سوارکاری را به دنیا به‌عنوان یک الگو نشان بدهیم. نشان بدهیم اینها که در مورد ما می‌گویند، دروغ است. حالا شما می‌خواهید مقام بین‌المللی بیاورید و انگیزه بین‌المللی داشته باشید، شورای همبستگی بانوان الان زمینه را فراهم کرده است. ما برای زنان مسلمان مسابقاتی گذاشته‌ایم که هرچهار سال یک‌بار برگزار می‌شود. شما خودتان را آنجا نشان بدهید. مرد هم نیست و محیط کاملاً زنانه است. ما کشورهای دیگری داریم مثل عربستان که زنان‌شان را نمی‌گذارند ورزش کنند چون اعتقاد ندارند. انگیزه تأسیس این شورا این بود که زنان مسلمان در میانه‌ی که با میارهای اسلامی سازگار است، حضور یابند.

● آیا بودجه‌ای که الان به ورزش بانوان اختصاص داده می‌شود، برای ساختن مکان صرفاً زنانه و فراهم کردن امکانات ورزشی کافی است؟ چون خانم‌ها همی در مصاحبه‌ای که با ما داشتند، گفتند تا مدت‌ها برای ورزش بانوان حتی بودجه

هم نیاز داریم بیشتر از این بگیریم. اعتقاد این است که با توجه به انگیزه‌های بیشتری که خانم‌ها برای ورزش کردن دارند، بیشتر از اینها باید بگیریم. من هم قبول دارم، بودجه‌ای که به آقایان اختصاص می‌دهند، بیشتر است. امکاناتشان هم بیشتر است. این را باید تعدیل کنند.

● با توجه به وضع موجود برنامه‌های آینده هیئت‌های اسکی، دوچرخه‌سواری و سوارکاری چیست؟

○ ما داریم فعالیت خودمان را می‌کنیم. مسابقات و تمرین‌هایمان را داریم. یک مقدار ضوابط و شرایط برایشان گذاشته‌ایم چون متأسفانه ما خانم‌ها محیط‌ها را خراب می‌کنیم! شما ببینید در مجموعه ورزشی آزادی، مسابقات رالی دوچرخه‌سواری گذاشته بودند. باید می‌دیدید، اگر ده تا صالح بین زنان شرکت‌کننده بود، ده تایی دیگر با چه قیافه‌ای آمدند. اگر همه رعایت می‌کردند، شاید جای بسته نمی‌شد.

● پس به این ترتیب همیشه خشک و تر با هم می‌سوزند! چه باید کرد؟

○ بله، خوب، برنامه‌ریزی می‌خواهد. باید بگویند مجموعه ورزشی سه روز مخصوص خانم‌ها و ورود آقایان ممنوع. مگر ما می‌خواهیم از فضای باز لذت ببریم؟ مگر ما نمی‌خواهیم از ورزش لذت ببریم؟ آقایان که نباشند، بیشتر می‌توانیم لذت ببریم.

● خانم نظرعلی، راجع به این دیدگاه که رشته‌های ورزشی زنانه و مردانه هستند، چه نظری دارید؟

○ باید ببینیم که وقتی خدا یک انرژی خاص‌تری به مرد می‌دهد، توده عضلانی بیشتری به مرد داده، خوب حتماً مرد قوی‌تر است. دیگر ما نمی‌توانیم بگوییم که ما حتماً یکی هستیم. من اصلاً بر این باور نیستم که من در خانه با ترمم مساوی هستم. فکر نکنید می‌گویم شوهرم شصت درصد، من چهل درصد، نه! پنجاه، پنجاه انتخاب می‌کنیم. بعضی مواقع من شصت هستم، او چهل. بعضی مواقع هم عکس این است. ولی من می‌گویم خداوند از نظر ساختاری آنها را قوی‌تر آفریده است. پس ببینیم بعضی از کارها برای ما ساخته شده است و بعضی برای آنها. مثلاً موتورسواری از ورزش‌های خشن است. من حتی موتورسواری را برای مردها هم جالب نمی‌بینم، وای به حال زن‌ها! یا مثلاً کشتی یک ورزش زنانه است؟ نیست! این اعتقاد من است. شاید هم اعتقادی باشد که خیلی‌ها قبول ندارند. خیلی از ورزش‌هایی که در دنیا اجرا می‌شود را خشن می‌دانم. حتی کاراته را - با این که خودمان هم داریم - برای خانم‌ها خشن می‌بینم. به مردها ضرر می‌رساند، وای به حال زن‌ها. ما نباید هم‌ماش خودمان را با مردها مقایسه کنیم. در اسلام گفته شده مرد باید پرود کار کند و برای زن بیاورد خانه. حالا من و شما دوست داریم بیرون کار کنیم و در اجتماع باشیم ولی کدام رفاه بیشتری دارد؟ این که زن برود در اجتماع باشد و در خانه هم قشنگ خانمی کند یا مردها؟ این هم یک مشقتی است که

● باید ببینیم که

وقتی خدا انرژی خاص‌تری به
مرد می‌دهد، توده عضلانی بیشتری
به مرد داده، خوب حتماً مرد
قوی‌تر است.

● مگر ما نمی‌خواهیم از

ورزش لذت ببریم؟ آقایان که نباشند،
بیشتر می‌توانیم لذت ببریم.

خداوند به مرد داده است. شما می‌بینید مرد شما بنشیند در خانه بچه نگه دارد و شما بروید بیرون کار کنید؟ هر چیزی باید در جایگاه خودش مطرح باشد. حالا در مورد بعضی مسائل اگر بعضی‌ها تنگ‌نظر هستند، ان‌شاءالله که درست می‌شود. همان‌طور که ما رو به رشد بوده‌ایم، رو به رشد کار کرده‌ایم و هیچ‌گاه عقب‌نشینی نکرده‌ایم. شما مطمئن باشید این چیزها عقب‌نشینی نیست.

● خانم نظرعلی، ما هدفمان رسیدن به امکانات بیشتر و...

○ بیشتر می‌شود. شما ببینید از امکان ورزشی‌ای که ساخته شده، نصفش مال خانم‌هاست. در خود تهران حدود دویست مکان زده‌اند که شاید نزدیک به صدتایش را برای خانم‌ها اسم گذاشته‌اند. اصلاً نسبت به قبل قیاس کنیم، می‌بینیم خیلی فرق کرده‌ایم، خیلی. دو سال دیگر حتماً بهتر است. من این را اطمینان دارم.

● خوب، کمی در مورد المپیک آتلانتا صحبت کنیم. چه‌طور شد که تنها تیم تیراندازی ما شرکت کرد؟

○ برای ورود به المپیک آتلانتا، در هر رشته‌ای حد نصاب‌هایی وجود دارد که در واقع ورودی هر رشته محسوب می‌شود. تیم تیراندازی بانوان ما این حد نصاب را به دست آورد ولی ما هیچ شرکت‌کننده مردی در این رشته نداشتیم. شاید اگر رشته‌های دیگری هم باشد، برتر از آقایان باشیم.

● پس باید رشته‌های دیگری هم باشد که زن‌ها خودشان را نشان بدهند.

○ باید خاص خودمان باشد. دنیا خودش را با ما وفق بدهد! چرا ما باید حتماً تابع نظرات آنها باشیم؟

● با توجه به اعتقاداتان فکر نمی‌کنید تیراندازی یک ورزش مردانه است و برای زن‌ها خشن است؟

○ نه، اصلاً. تیراندازی خشن نیست. می‌گویید خشن چون اسم تیراندازی دارد. شما دارید تیراندازی را به عنوان چیزی که مثلاً بزنی یکی را بکشی، در نظر می‌گیرید و فکر می‌کنید خشن است. تیراندازی اصلاً حرکت بلنی ندارد. فقط حرکت چشم است.

● من یک سؤال دیگری هم داشتم ولی پیش از آن اگر مطلبی هست که فکر می‌کنید باید به آن اشاره شود، بفرمایید.

○ شما به مسئولان بگویید با توجه به این که خانم‌ها از نظر سلامتی مرکز خانواده هستند، به ما امکانات بیشتری بدهند. اگر همه روی این اصل - سلامتی - جلو بروند، خوب است. اصلاً به بُعد قهرمانی کار ندارم. من روی این مسئله تأکید دارم که به خانم‌ها امکانات بیشتری بدهند، حتی مساوی ندهند.

من اعتقاد دارم مسئولان طی سال‌های اخیر به ورزش بانوان توجه بیشتری نشان داده‌اند. آقای هاشمی طباطبائی (رئیس سازمان تربیت بدنی کل کشور) واقعاً ورزش بانوان را تقویت کرده‌اند. به‌مرحال، مشکلاتی هم که هست، مشکلات بعد از جنگ است، ان‌شاءالله حل می‌شود.

● خانم نظرعلی، شاید کمی از بحث خارج شویم ولی در مجله زنان (شماره ۲۵) گزارشی در مورد المپیاد فرهنگی - ورزشی دانشجویان سراسر کشور چاپ شده بود. به نظر می‌رسید که برخورد مسئولان در آن المپیاد با دانشجویان دختر مناسب نبود و به‌صورت‌های مختلفی، مثل گندن کارت‌های دانشجویی از مقننه بعضی دانشجویان و برخوردهای تحقیرآمیز دیگری در مراسم افتتاحیه به آنها توهین شد. آیا واقعاً این همه خشونت لازم بود؟

○ مکان برای آن المپیاد، با آن جمعیت، مکان نامناسبی بود. خیلی کوچک بود. سالن گنجایش سه تا چهار هزار نفر را نداشت، ورودی‌های سالن کوچک بود. من با چند نفر که شاید از قسمت حراست خود آن سالن بودند، دم در بودیم. آنهایی که کارشان را گرفتیم، آرایش کامل داشتند. در یک سالن ورزشی سادگی اولین حرف را می‌زند. در سالن هم پسرها شروع کردند به کف‌زدن، طبل زدن، شیپور زدن و رقصانن گرمکن‌هایشان. دخترها هم به تقلید همین کار را می‌کردند، که حرکت فرهنگی و قشنگی نبود. در دنیا هم که آلوده به همه چیز هستند، در محیط‌های ورزشی ساده می‌آیند و کوچک‌ترین آرایشی به صورتشان نیست ولی متأسفانه بعضی از خانم‌های ما رعایت نمی‌کنند. تازه برخوردی هم نکردیم. کارت‌ها به آنها برگردانده شد. تنها اسم‌ها را نوشتیم که بعداً بگیریم

این دانشگاه ده نفر از بازیکنانش مورد داشتند.

● اما ظاهراً روز افتتاحیه با کسانی هم که آرایش نداشتند، برخورد بدی شده بود.

○ حالا اگر بعضی جاها هم تذکرها بد بوده، من نمی‌دانم فشار کار بوده، خستگی بوده... ما توقع داریم یک دانشجوی پیش از این که به او بگویید، خودش رعایت کند... نه، من در سالن هم رفتار خشن ندیدم، چون خودم بودم، با این قاطعیت حرف می‌زنم. من اطمینان دارم.

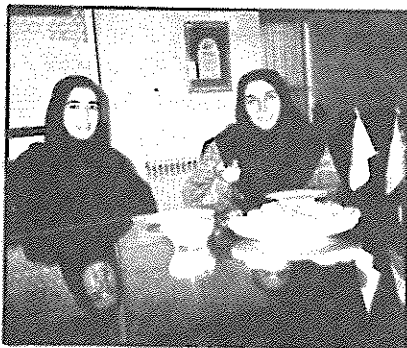
● خانم نظرعلی، من هم آنجا بودم ولی مثل این که مشاهدات من با مشاهدات شما خیلی متفاوت است... از این که به من وقت دادید، ممنون!

با مسئولان و دبیران هیئت‌های ورزشی استان تهران

بعد از گفت‌وگو با پروانه نظرعلی، مسئول اداره ورزش بانوان استان تهران، می‌رسیم به هیئت‌های ورزشی زیر نظر او. دیدیم در این مجموعه به ورزش‌هایی مثل دوچرخه‌سواری، کوهنوردی، تیراندازی و سوارکاری در قالب مقاله، گزارش و یا حتی مصاحبه پرداخته‌ایم و جای ورزش‌های پرطرفداری مانند والیبال، بسکتبال و... رشته‌های نوپایی چون هاکی، قایقرانی... و ورزش مادری مثل دوومیدانی خالی است. فکر کردم سری هم به مسئولان و دبیران هیئت‌های ورزشی استان تهران بزنیم، پای صحبت آنها بنشینیم تا شکوه‌ها و رضامندی‌هایشان را بشنویم و ببینیم برای ورزش پرقیل‌وقال بانوان چه کرده‌اند؟...

جای هیئت‌های اسکواش، آمادگی جسمانی، بدنیتون، تکواندو، تنیس، ژیمناستیک، شطرنج، کاراته، معلولین، ناشنوایان و نجات‌غریق، به دلایل مختلفی مثل کمبود جا، در دسترس نبودن مسئولان در محدوده فرصتی که داشتیم و... در این مجموعه خالی است. در این میان از مسئول هیئت گلف هم، حضوراً، وقتی برای مصاحبه گرفتیم ولی او به‌هردلیلی، بی‌اطلاع قبلی، در زمان تعیین شده در محل مصاحبه حضور نیافت. با این اوصاف، مجموعه‌ای از ۱۳ هیئت ورزشی استان تهران آماده شد. بخوانیم و ببینیم تا کی علاقه و غیرت مسئولان در رده‌های پایین‌تر می‌تواند پیش‌برنده امری به نام ورزش بانوان کل کشور باشد... ❏

اسکی تنها رشته‌ای است که بعد از انقلاب تعطیل نشد

افسانه شمشکی - مرجانه شمشکی

اصفهان الان دو سال است که با ما همکاری ندارد و تیم هم نمی‌دهد.

● اسکی زنان ما در چه سطحی است؟ تیم ملی داریم؟

○ بله، تیم ملی داریم. آسیه تیر و زهرا کلهر که در دبیرستان مشغول تحصیلند، از اعضای تیم ملی ما هستند. مسابقات ما فقط در سطح تهران و خیلی غیررسمی برگزار می‌شود. سال گذشته هم به مسابقات قهرمانی آسیا اعزام داشتیم که اولین حضور زنان اسکی‌باز ما در طول تاریخ ورزش ایران بود. مریان ژاپنی و چینی می‌گفتند با تمرینات منسجم و برنامه‌ریزی خوب می‌توانیم تیم بهتری داشته باشیم. با وجود این، حتی نسبت به آسیا هم در سطح پایینی هستیم، چه رسد به کشورهای مثل سوئیس و آلمان و اتریش که نه ماه سال برف دارند.

● مربی بین‌المللی هم داریم؟

○ بله. فروردین‌ماه اسال یک کلاس *coaching* برای آقایان برگزار شد که من و دو خانم دیگر هم در این کلاس شرکت کردیم و کارتمان چند هفته پیش رسید.

● آقایان چند نفر بودند؟

○ ۲۵ نفر.
● سه به ۱۲۵! فکر نمی‌کنید سهمیه خیلی کمی است؟
○ چرا. اعتراض هم شد. حالا قرار است بهمن‌ماه اسال کلاسی مخصوص خانم‌ها تشکیل شود.
● شما در اسکی مشکل پوشش که نداشته‌اید؟
○ نه. اسکی چون در هوای سرد و برفی انجام می‌شود، پوشش زیادی دارد: کلاه، دستکش، لباس کلفت ضدسرما و کفش. در واقع اسکی تنها رشته‌ای است که بعد از انقلاب اصلاً تعطیل نشد و

هیئت اسکی استان تهران

مسئول هیئت: افسانه شمشکی

دبیر هیئت: مرجانه شمشکی

● خانم شمشکی، این‌طور شروع کنیم که مسابقات اسکی در دنیا شامل چه رشته‌هایی است، در ایران چه رشته‌هایی را داریم و از بین این رشته‌ها خانم‌ها در چه رشته‌هایی فعالند؟
○ در دنیا اسکی شامل رشته‌های آلپاین (مارپیچ بزرگ و کوچک)، نوردیک (استقامت)، سوپرچی، پارالل، پرش‌ها و اسکی سیک آزاد است. در ایران ما آلپاین و سوپرچی و سرعت را داریم که از بین اینها خانم‌ها تنها در آلپاین فعالند. البته پیست سرعت هم خراب شده است.

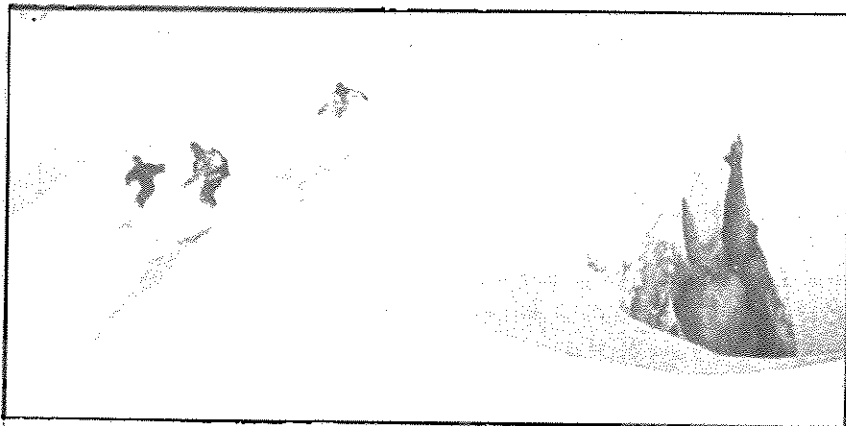
● هیئت اسکی چه مدت است که کار می‌کند و

در این مدت چه کارهایی کرده‌اید؟

○ هیئت اسکی از سال ۶۵ به‌طور رسمی در تهران شروع به‌کار کرد. ما هر سال کلاس‌های مربی‌گری و داوری برگزار می‌کنیم و به مناسبت‌های مختلف هم مسابقاتی داریم. الان، در تهران، حدود ۱۵۰ مربی داریم که در پیست‌های اسکی شمشک، دیزین، دریندر، توچال و آبعلی مشغول به‌کار هستند. در تهران، در یک روز تعطیل، حدود پنج‌هزار خانم، هم‌زمان، در پیست‌ها اسکی می‌کنند. برنامه‌ریزی برای ما کار مشکلی است چون پیست‌های اسکی و کنترل آنها در دست وزارت ارشاد است. دریندر یک پیست خصوصی است و بخشی از پیست آبعلی هم در دست بخش خصوصی است و بخش دیگر آن در اختیار سازمان تربیت‌بدنی است. پیست توچال هم دست بنیاد مستضعفان است. با این‌حال، توانسته‌ایم از بین استان‌های برف‌خیز کشور چند استان را فعال کنیم.

● کدام استان‌ها؟

○ آذربایجان شرقی و غربی، چهارمحال و بختیاری، مرکزی، تهران، زنجان و اصفهان. البته

برف هم می‌تواند خطرناک باشد. برای همین باید در انتخاب وسایل دقت کافی شود. فروشندگان لوازم اسکی خود خیره این کار هستند و بعضاً در کشورهای خارجی دوره هم دیده‌اند. کشورهای تولید کننده وسایل اسکی معمولاً جدولی را هم به همراه این وسایل ارائه می‌دهند که از روی آن دقیقاً می‌توان فهمید که مثلاً با توجه به قد و وزن و سایر فاکتورها چه وسیله‌ای را باید انتخاب کرد ■

○ اسسال قیمت‌ها برای مربی‌های درجه سه، روزانه، سه هزار تومان و برای مربیان ممتاز، روزانه، هفت هزار تومان بود. مربی‌ها می‌توانستند به یک نفر یا یک گروه آموزش بدهند.

● فکر می‌کنم خوانندگان ما بدشان نیاید نکاتی را که موقع خرید لوازم اسکی باید در نظر بگیرند، از زبان یک کارشناس بشنوند.

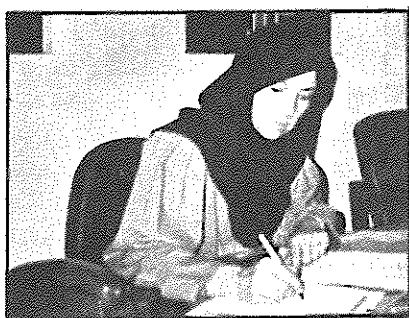
○ وسایل و لباس‌های اسکی با پیشرفت تکنولوژی خیلی تکنیکی‌تر شده است. اسکی یک ورزش مشکل و خطرناک است. خود پیست و وضعیت

با پوشش مورد تأیید وزارت ارشاد (ماتوی بلند زیر زانوی ضد آب، روسری، کلاه و عینک) برگزار می‌شود.

● امکاناتان برای پاسخ‌گویی به متقاضیان چگونه است؟

○ ما در پیست شمشک، دریند، آبعلی و دریندسر مدارس اسکی داریم. مربیان ما هم در این مدارس حضور دارند. البته چون داوطلب یادگیری زیاد است، مربیان ما کافی نیستند.

● قیمت‌ها به چه صورت است؟

نینا زرگر صالح

چون بستکبال پر تحرک است، زنان داور ما نمی‌توانند در مسابقات خارجی سوت بزنند

هیئت بستکبال استان تهران
مسئول هیئت: نینا زرگر صالح
دبیر هیئت: منیژه بهرامی مهر

● در مسابقات کشورهای اسلامی چه طور؟

○ ببینید وقتی مدرسی می‌آید، در پایان دوره باید امتحان بگیرد. موقع امتحان داور باید بلند شود، بدود و تحرک داشته باشد... ما برای داوران زنان این مشکلات را داریم ولی برای مربی‌گری نه.

● از نظر امکانات با مشکل خاصی مواجه هستید؟

○ اگر امکاناتمان بیشتر بود، مطمئناً تیم‌های بهتری داشتیم. یکی - دو تا از تیم‌های باشگاه‌های ما چون محلی برای تمرین نداشتند، آفت کردند ولی بچه‌ها برای احترام به مربی تیم را رها نکردند. ما سعی کرده‌ایم در سطح تهران این مشکل را برطرف کنیم و به جای این‌که یک تیم هفته‌ای سه جلسه تمرین داشته باشد، سه تیم هفته‌ای یک جلسه فعالیت کنند.

● بستکبال زنان ایران نسبت به سایر کشورهای اسلامی در چه سطحی است؟

○ اولین سالی که ما در مسابقات کشورهای

بگذارم و معتقدم اشخاصی که از این کلاس‌ها استفاده می‌کنند و کارت می‌گیرند، باید فعالیت کنند. مربی، خودش، باید فعال شود و تیم تشکیل دهد ولی داورها را ما باید فعال کنیم و زمینه را برای حضورشان فراهم کنیم. خود من مدرس کلاس داوری بودم و از کلاس ۳۰ نفری تنها به ۴ نفر کارت دادم. به‌خصوص در داوری باید سخت‌گیری کرد تا حق کسی ضایع نشود. بعداً از این ۴ نفر هم در مسابقات دسته سه باشگاه‌ها استفاده کردیم. ما در سطح بین‌المللی هم مربی داریم. وقتی از طرف فدراسیون بین‌المللی برای آقایان مدرس فرستاده شد، خانم‌ها هم شرکت کردند و کارت گرفتند؛ خانم نوروزیان، هادوی، فریده شجاعی و فرانک طیار.

● داور چه طور؟

○ ما هفت داور درجه یک ملی داریم که در کلاس‌های فدراسیون بین‌المللی هم شرکت کردند ولی ما نمی‌توانیم داور زن بین‌المللی داشته باشیم چون داوری بستکبال همراه با تحرک است و داورهای زن ما نمی‌توانند در مسابقات کشورهای خارجی سوت بزنند.

● یعنی مدرک بین‌المللی دارند ولی زمینه فعالیت ندارند؟

○ اول باید زمینه فعالیت باشد تا مدرک بگیریم!

● خانم زرگر صالح، حدوداً چند نفر به صورت سازمان یافته تحت پوشش شما هستند؟

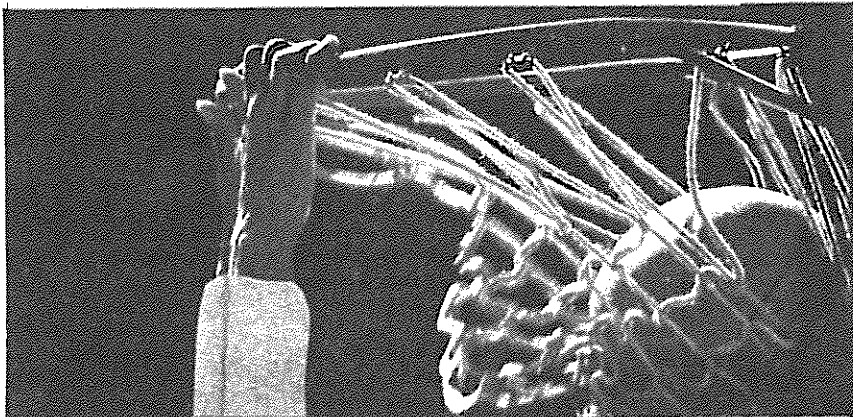
○ حدود ۶۰۰ نفر عضو تیم‌های دسته یک، دسته دو، دسته سه، جوانان، نونهالان و بزرگسالان هستند و در مسابقات شرکت می‌کنند. افراد زیادی هم هستند که بستکبال بازی می‌کنند ولی در حلی نیستند که به عضویت تیمی دربیایند.

● لظفاً در مورد مسابقاتی که برگزار می‌کنید کمی توضیح بدهید.

○ ما ابتدا از همه تیم‌ها دعوت کردیم که در یک‌سری مسابقات شرکت کنند. ده تیم اول را به‌عنوان تیم‌های دسته یک انتخاب کردیم و بقیه را به‌عنوان دسته دو. هر سال مسابقاتی بین این دو دسته برگزار می‌شود و دو تیم آخر دسته یک به دسته دو نزول می‌کنند و دو تیم اول دسته دو به دسته یک صعود می‌کنند. به این ترتیب، ما ۱۰ تیم دسته یک داریم، ۲۲ تیم دسته دو، ۲۳ تیم در رده سنی نونهالان و ۳۷ تیم در رده سنی جوانان که باز ده تیم اول دسته یک هستند و بقیه دسته دو. مهم‌ترین کار ما برگزاری لیگ در سال قبل، بین ۱۰ تیم باشگاهی، بود. نتیجه خوبی هم که گرفتیم، این بود که تیم‌ها برای آمادگی در لیگ در طول سال فعالیت کردند، آمادگی جسمانی خوبی پیدا کردند و به همین دلیل تیم ملی بزرگسالان ما و تیم‌های جوانان ما در مسابقات بین‌المللی دهه فجر مقام اول و دوم را به‌دست آوردند.

● بستکبال از نظر مربی و داور در چه وضعی است؟

○ مربی تیم ملی ما خانم منیژه نوروزیان هستند که چون ۹۹ درصد بچه‌های تیم ملی تهرانی هستند، ما مربی‌گری تیم تهران را هم به ایشان داده‌ایم. من سعی می‌کنم هر سال کلاس مربی‌گری یا داوری

از دهه فجر که از چند تیم خارجی دعوت می‌شود، در طول سال هم از تیم‌هایی دعوت شود که بایند و به صورت دوستانه و تمرینی مسابقه بدهیم تا بچه‌هایمان بتوانند برای مسابقات بین‌المللی خودشان را بسازند

می‌آوریم، بهتر هم می‌شویم.
 ● پس آینده را روشن می‌بینید؟
 ○ بله، مشروط بر این‌که مسئولان بسته عمل نکنند.
 ● یعنی چه؟
 ○ یعنی یک مقداری مسابقات را بسط بدهند و غیر

اسلامی شرکت کردیم، بین هفت تیم مقام دوم را به دست آوردیم. البته ما هنوز نسبت به آنچه در جهان در جریان است، خیلی عقب هستیم ولی من معتقدم که اگر ما در عرض سه - چهار سال به اینجا رسیدیم که در مقابل یکی - دو کشور خارجی مقام

سر پاگرد رسالت و زیرپله چینه چند میز داریم

زهرا نادری - نسرین پورسعید

هیئت تنیس روی میز استان تهران
مسئول هیئت: نسرین پورسعید
دبیر هیئت: زهرا نادری

● خانم پورسعید، هیئت تنیس روی میز تاکنون چه فعالیت‌هایی انجام داده است؟
 ○ من و خانم زهرا نادری از بهمن ماه ۷۴ این مسئولیت را قبول کردیم. در این مدت کلاس‌های مختلفی برگزار کرده‌ایم، از جمله یک کلاس یک‌روزه بدنسازی که مخصوص تنیس روی میز بود. خیلی هم نتیجه گرفتیم. در دومین ماه فعالیتمان هم کلاس بازآموزی مربی‌گری گذاشتیم.
 ● از نظر مربی الان در چه سطحی هستید؟
 ○ ما مربیان خوبی داریم ولی، خوب، تعداد کم است.

● در حال حاضر قهرمان تنیس روی میز ایران چه کسی است؟
 ○ در مسابقات رده‌بندی که اسفندماه ۷۴ در اصفهان برگزار شد، مهوش فاریابی بدون باخت به مقام اول دست یافت که در واقع نفر اول تیم ملی ما هم بود.

● شما، خودتان، مربی تنیس روی میز هستید؟
 ○ کارت مربی‌گری دارم ولی خوشبختانه الان تیم ندارم. این‌که می‌گویم خوشبختانه، برای این است که هر نظری بدهم و یا هر سخت‌گیری که بکنم، کسی نمی‌گوید به نفع تیم خودم کار کرده‌ام. البته خانم نادری الان آموزش و پرورش را خیلی خوب می‌چرخانند. شیرین قلعه‌پیک، آزاده سرافراز و صنم صدر بچه‌هایی بودند که در آموزش و پرورش از صفر شروع کردند و با زحمت خانم نادری الان از اعضای تیم ملی هستند و مهم‌تر از همه این‌که این بچه‌ها قدر مربی اولشان را می‌دانند.

● خانم پورسعید، من شما را در مسابقات والیبالی هم دیده‌ام، تخصص شما در کدام یک از این دو رشته است؟

○ والیبالی گروهی است و تنیس روی میز انفرادی. بسته به نیاز در مسابقات هر دو رشته حضور پیدا می‌کنم. حتی در این دوره المپیک به داوری من در والیبالی نیاز بود ولی من گفتم که چون مسئول هیئت تنیس روی میز هستم، ترجیح می‌دهم در مسابقات تنیس روی میز حضور داشته باشم؛ که اصلاً هیچ کدام را هم نرفتم!

● تنیس روی میز ایران الان در چه سطحی است؟
 ○ الان مدت زیادی است که ما در مسابقات

بین‌المللی حضور پیدا نکرده‌ایم. در مسابقات کشورهای اسلامی هم تیم نداریم. تنیس روی میز برخلاف آنچه به نظر می‌رسد، رشته تخصصی و بسیار سختی است. به قول آقای پسران، دبیر فدراسیون تنیس روی میز آقایان، این رشته دیر نتیجه می‌دهد؛ مثلاً مهوش فاریابی از ۱۲ - ۱۳ سالگی کار کرده بود ولی در ۲۲ سالگی نفر اول ایران شد. به‌رحال، باید کار بیشتری شود. در این رشته در درازمدت نتیجه خواهیم گرفت.

● معمولاً تصور می‌شود که برای این ورزش یک راکت و توپ و میز کافی است. شما مشکل امکانات که ندارید؟

○ چرا، خیلی هم مشکل داریم. تنها سالی که الان مرکزیت دارد و تعداد میزهایش هم زیاد است، همین سالن حجاب است. نمی‌دانم به این سالن رفته‌اید یا نه. از نظر نور واقعاً ضعیف است و بچه‌ها اکثراً ناراحتی چشم پیدا کرده‌اند. در تنیس روی میز نور باید از بالا بتابد اما نور این سالن را نورافکن‌های کناره زمین تأمین می‌کنند.

● این سالن را برای تنیس روی میز ساخته بودند؟
 ○ نخیر. من فکر می‌کنم ابتدا این سالن را برای تنیس خاکی ساختند ولی بعد دو زمین را اختصاص دادند به تنیس خاکی و بقیه را دادند به تنیس روی میز و در قسمت کناری هم ورزش‌های دیگری مثل تکواندو، کاراته و ژیمناستیک انجام می‌شود. در باشگاه رسالت هم در یکی از پاگردهایش، که جای بسیار تنگی است، سه میز گذاشته‌اند. در باشگاه چینه‌ر یک زیرپله را فضا سازی کرده‌اند، دو میز گذاشته‌اند و کار می‌کنند. در بقیه باشگاه‌ها هم اغلب میزها را در زمین بسکتبال یا والیبالی می‌گذارند و بعد از اتمام ساعت کلاس دوباره جمع می‌کنند. خیلی از باشگاه‌ها هم برگزاری کلاس‌های تنیس روی میز را به‌صرفه نمی‌دانند چون میز فضای زیادی اشغال می‌کند و فقط دو نفر از این فضا استفاده می‌کنند در صورتی‌که در همان فضا ۶۰ - ۷۰ نفر می‌توانند والیبالی تمرین کنند.

● برای رفع این مشکلات هیچ اقدامی نکرده‌اید؟
 ○ چرا. اواخر فروردین میزهای شکسته را جمع‌آوری و تعمیر کردیم و حدود ۱۰ میز تهیه کرده و بین سالن‌های مختلف بخش کردیم. امسال برای بچه‌های آموزش و پرورش یک سانس مجانی گرفتیم. همان اولی کارمان هم برای تشویق بچه‌ها تصمیم گرفتیم یک ترم کامل مجانی از بچه‌ها ثبت‌نام کنیم. این‌کار برای اداره ورزش بانوان

استان تهران خیلی هزینه داشت ولی خانم نظرعلی خیلی همکاری کردند و ما این کار بی‌سابقه را انجام دادیم. یکی دیگر از اقدامات ما تعیین مسئولی بود که کار مربی‌ها و امکانات سالن‌ها را ارزیابی کند.

● در سطح توابع استان چه کارهایی انجام داده‌اید؟

○ ما سعی داریم توابع را به همکاری با خود تشویق کنیم ولی مسئولان توابع کم‌لطف هستند و همکاری نمی‌کنند. یکی از مشکلات ما با توابع تهران این است که بعضی از آنها مسئول ورزش بانوان دارند ولی برای هر رشته ورزشی به‌طور جداگانه کسی را مسئول نکرده‌اند؛ در نتیجه آن یک‌نفر راجع به همه تصمیم می‌گیرد و، خوب، بالاخره جایی کم می‌آورد. برای ایجاد انگیزه در ورزشکاران توابع تهران ما از استان تهران دو تیم می‌فرستیم: یکی تیم تهران و یکی تیم توابع تهران که در تیم توابع فقط از بچه‌های شهرستان‌های تهران استفاده می‌کنیم... ما یک کلاس مربی‌گری درجه سه گذاشتیم و از توابع هم برای شرکت در کلاس دعوت کردیم ولی شرکت نکردند. هم کم کار هستند، هم فکر می‌کنم از نظر آمد و رفت و مسکن مشکل دارند.

● نمی‌شود کلاس را در خود شهرستان‌ها تشکیل داد؟

○ چرا. اگر درخواست کنند، ما کلاس می‌گذاریم. ما یک کلاس داوری درجه دو داشتیم که طبق درخواست انجمن تنیس روی میز کل کشور آن را سراسری اعلام کردیم و خوشبختانه خوب استقبال شد.

● من نکته دیگری به نظرم نمی‌رسد. چیزی که جا بیفتاد؟

○ ... چرا. بیشتر از همه دلم می‌خواست که به برگزاری لیگ تنیس روی میز بانوان استان تهران که دوم شهریور امسال برگزار شد، اشاره کنم. خود

مسئولان استان تهران می‌گفتند که شرکت ۲۰ تیم در لیگ باشگاهی تهران و آن هم رشته تیس روی میز بی‌سابقه است. توابع تهران، ارگان‌های دولتی و دانشگاه‌ها هم شرکت کردند. به‌رحال، چون دور

اول بود، مشکل داشتیم ولی همین‌که استقبال خوب بود، برای ما کافی است. کمیته‌های ما هم خیلی همکاری کردند. ما چهار کمیته داوران، مربیان، آموزشی و فنی - انضباطی داریم. در واقع، من

هیچ‌وقت تنها تصمیم نمی‌گیرم. تمام تصمیمات در کمیته‌ها مطرح می‌شود. خلاصه ما بلا به سر این کمیته‌ها زیاد می‌آوریم! خسته نباشند! ■

جودو اصلاً خشن نیست!

هیئت جودوی استان تهران

مسئول هیئت: زهرا پورامین

دبیر هیئت: -

● خانم پورامین، جودو و کاراته و تکواندو چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟

○ ورزش‌های رزمی شاخه‌های مختلفی دارد که عمده‌اش همین سه رشته است. کاراته و تکواندو خیلی شبیه به هم هستند و بیشتر حالت تهاجمی دارند ولی جودو بیشتر حالت تدافعی دارد. جودو اولین رشته‌ای است که به ارتش وارد شد و تنها مسابقه رزمی است که در بازی‌های المپیک انجام می‌شود.

● چند سال است که این رشته در ایران فعال شده است؟

○ این رشته قبل از انقلاب هم در ایران بود ولی از سال ۵۹ که خانم میازاکی از طریق فدراسیون جودو و سفارت ژاپن به ایران آمدند، جودوی بانوان در سالن بادی شهید شبرودی راه‌اندازی شد. البته، به‌علت حساسیت‌هایی که بود، حدود پنج - شش سال کار نکردیم.

● چه حساسیت‌هایی؟

○ این‌که کلاً ورزش‌های رزمی را برای خانم‌ها منع کرده‌بودند. به‌رحال، هیئت جودوی استان تهران فعالیت رسمی خودش را از سال ۷۳ شروع کرده است.

● در این مدت چه‌قدر از این رشته ورزشی استقبال کرده‌اند؟

○ خوشبختانه، خانم‌های ما از هر ورزشی که شناخته شود، استقبال می‌کنند. جودو چون حالت تدافعی دارد، با سیستم بنی خانم‌ها هم هماهنگ است. افراد پیش از این‌که وارد این رشته شوند، تصور می‌کنند که رشته خشنی است در صورتی‌که بعد از ورود اصلاً نمی‌توانند از این رشته دل بکنند. الان بعضی از شهرستان‌ها را هم فعال کرده‌ایم. در تهران هم اسلامشهر و شهرری فعال شدند.

● مسابقاتی هم برگزار شده است؟

○ ما در این دو سال تمام نیرویمان را صرف آموزش کرده‌ایم و ان‌شاءالله امسال در تدارک برگزاری مسابقات هستیم.

● رده‌بندی آموزشی در جودو به چه صورت است؟

○ بچه‌ها هر سه ماه یک‌بار کمربند می‌گیرند. جودو هم مثل سایر رشته‌های رزمی از «کیو ۹» شروع

می‌شود و می‌آید بالا تا برسد به «کیو ۱» و بعد می‌رسیم به «دان ۱».

● بالاترین رده چیست؟

○ بالاترین حدی که در ایران داریم، «دان ۱» است ولی در ژاپن خانم نیبوشی که از شاگردان آقای جیگاروکانو - بنیانگذار جودو - هستند، «دان ۷» دارند.

● تجهیزات و امکانات خاصی برای این رشته لازم است؟

○ برای جودو فقط تشک لازم است. تشک برای ما مثل توپ برای والیبال است. این تشک‌ها را یک مدت در ایران ساختند ولی زیاد کیفیت خوبی نداشت. هزینه‌ای که بابت وارد کردن این تشک‌ها باید بپردازیم، خیلی زیاد است. البته فدراسیون جودو در این زمینه خیلی به ما کمک می‌کند.

● الان کدام باشگاه‌ها فعال هستند؟

○ کانون بسیج شهرری و کانون بسیج نوجوانان منطقه جنوب. باشگاه حجاب را هم می‌خواهیم برای ترم پاییز فعال کنیم.

● پس بیشتر خواهران بسیجی در این رشته فعالند.

○ نخیر. بچه‌های عادی هم زیاد هستند. در اسلامشهر که بچه‌های عادی فعالند. در شهرری هم مخلوط است. یعنی ما از مکان کانون استفاده می‌کنیم چون آنها تشک دارند و ما سالنی مخصوص بانوان نداریم که تشک داشته باشد. تنها سالنی که تشک دارد، سالن حجاب است که آن هم تشک ژیمناستیک است.

● کمی در مورد تاریخچه ورزش‌های رزمی یا، به‌طور مشخص، جودو برآیمان بگویید.

○ بنیانگذار جودو آقای جیگاروکانوی ژاپنی بودند که دکترای علوم ورزشی داشتند. وی ورزش سنتی جوجیتسو را که مخصوص سامورایی‌ها بود، اصلاح کرد و آن را جودو نامید، «جو» به معنی روش و «دو» به معنی ملایمت. به این ترتیب که

به‌جای حرکات خشونت‌آمیز سامورایی‌ها حرکات جلدی را که با سیستم بدنی انسان سازگار است، اضافه کردند. جیگاروکانو با نه نفر شروع کرد و منطقی‌ترین برای این‌کار غلبه فرد ضعیف بر فرد قوی بود. یعنی، به فرض، اگر قدرت بدنی شما یک و قدرت بدنی حریف ده باشد، شما با اجرای تکنیک صحیح می‌توانید قدرتان را به یازده تبدیل کنید و حریف را شکست بدهید. همین‌جا این نکته را هم بگویم که همسر جیگاروکانو اولین زنی بود که این رشته را آموزش دید.

● مسابقات این رشته به چه صورت است؟

○ جودو به این صورت است که شخص از حمله دیگران به نفع خودش و برای نشان دادن تکنیک‌ها و فن‌های جودو استفاده می‌کند. البته در جودو حمله هم داریم، نمی‌شود هم‌ماش تدافعی کار کرد. ما از ابتدا رویه‌رو کار می‌کنیم چون کاتا‌ها برخلاف سایر رشته‌های رزمی دوفره است.

● کاتا یعنی چه؟

○ کاتا حرکات نمایشی یا فرضی است که در تمام رشته‌های رزمی وجود دارد. در کاراته و تکواندو کاتا‌ها را با حریف فرضی نشان می‌دهند ولی در جودو نه. ما دوفره کار می‌کنیم و حرکت‌مان شکل‌یافته است یعنی «اکه» (کسی که دفاع می‌کند) و «تُری» (کسی که حمله می‌کند)، می‌دانند که حریف چه حرکتی را انجام خواهد داد.

● خانم پورامین، در ایران اولین زنی که به این رشته ورزشی رو آورد، که بود؟

○ در ایران روی فرد خاصی کار نشد. در سال ۳۷ یا ۳۸ دو نفر جودوکار از ژاپن به ایران آمدند و دیدند تنها جایی که این رشته می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد، بین نیروهای پلیس است. خوب، آن موقع ما خانم‌های پلیس هم داشتیم و قرار شد که به آنها تعلیم دهند. ■